

Årsmelding 2015

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Psykisk helse og barnevern

RKBU Midt-Norge

Kunnskap til beste for barn og unge

 NTNU

Regionalt kunnskapssenter
for barn og unge
– Psykisk helse og barnevern

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Psykisk helse og barnevern (RKBU Midt-Norge) er et forsknings- og utviklingssenter som skal bidra til å øke kvaliteten på tjenestene i deres arbeid med barn og unges psykiske helse og barnevern.

RKBU Midt-Norge er organisert under Det medisinske fakultet ved NTNU.

Innhold

RKBU Midt-Norge sitt tredje år	4
Organisasjon	5
<i>Personell i 2015</i>	5
<i>Ledelse og styring</i>	7
<i>Finansiering</i>	7
Forskning og tjenestestøtte	8
<i>Forsknings- og utviklingsprosjekter</i>	8
<i>Ph.d.-prosjekter</i>	11
Disputaser i 2015	12
Tilbakeblikk på 2015	14
Kunnskapsformidling	17
<i>Undervisning</i>	17
<i>Kommunikasjon og formidling</i>	22
Tilbakeblikk på 2015	24
Samarbeid	26
Oversikt over publikasjoner, presentasjoner, rapporter og mediebidrag	29

RKBU Midt-Norge sitt tredje år

RKBU Midt-Norge har nå lagt bak seg sitt tredje år, der målsettingen har vært å fremme kunnskap-snivået om både barnevern og psykisk helse i fagfeltene, i befolkningen og hos myndighetene. 2015 har vært et svært aktivt år for senteret. Hovedfokus har selvsagt vært å løse våre pålagte oppgaver innen tjenestestøtte, forskning, undervisning og formidling på best mulig måte overfor tjenestene i første- og andrelinja, samt til barnehager og skoler. Parallelt har senteret som en del av NTNU vært opptatt av den store fusjonen mellom tre høgskoler og NTNU, og den parallelle prosessen som Helse-direktoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet iverksatte om samkjøring av flere kunnskaps-sentra regionalt og nasjonalt. Begge disse parallelle prosessene vil landes i 2016, og vi vil da ha svaret på senterets framtidige organisatoriske plassering i det nye NTNU, og framtidige samarbeidsløsninger med kunnskapsentrene RVTS og KoRus.

I 2015 ble det gjennomført fem disputaser ved senteret. Vi har dermed fått fem nye fagpersoner med vår høyeste vitenskapelige kompetanse som kan arbeide videre innen fagfeltet psykisk helse for barn og unge i Midt-Norge. Dette vil kunne bidra til å heve kvaliteten på tjenestene på sikt, fordi disse fagpersone-nene vil ha kompetanse til å utvikle og gjennomføre kvalitetsutviklingsprosjekter i tjenestene. Prosjek-ter som er utviklet med basis i gode forskningskunnskaper og tradisjoner, og som med det gir tjeneste-ne mulighet for å se hva som har effekt, hva som ikke har effekt, hva som fremmer brukermedvirkning, hva som fremmer et godt samarbeid i mellom tjenestene, og så videre. Også neste år vil det bli avholdt flere disputaser, noe vi er svært glade for og stolte av.

I 2015 har vi også igangsatt arbeidet med to oppdrag som ble gitt til oss av Helse Midt-Norge RHF. Det ene prosjektet er koordineringen av det regionale nevroteamet og de lokale nevroteamene. Dette er kliniske team som består av fagpersoner fra BUP, pediatri, habilitering - barn og voksne og VOP. Det andre prosjektet er etableringen av et nytt kunnskapssenter innen habilitering (RHAB) tilknyttet RKBU. I dette siste prosjektet har ei arbeidsgruppe arbeidet fram en mål- og strategiplan for det nye RHAB, og med det lagt et svært godt grunnlag for det nye lille senteret. Begge disse prosjektene har en årlig økonomisk ramme på om lag 2,5 millioner kroner.

Fra primo 2015 ble all virksomhet i forbindelse med implementering av DUÅ-programmene utført av ansatte bosatt i Midt-Norge knyttet til RKBU Midt-Norge. Disse personene har tidligere vært tilknyttet ulike helseforetak i regionen, men finansieringen har vært besørget av RKBU Nord. Vi er godt fornøyd med at disse kompetente medarbeiderne nå formelt er blitt en del av vårt senter.

Det siste punktet jeg vil trekke fram er vår nye interne organisering i temagrupper. Senteret har nå blitt så stort, med såpass mange medarbeidere, at det ikke nyttet at alle skulle samarbeide med alle og arbeide med de samme fokusområdene. Etter en omfattende intern prosess over halvannet år falt vi ned på en inndeling i følgende temagrupper:

1. Folkehelse og epidemiologi
2. Sped- og småbarn
3. Tiltak og implementering
4. Nevromedisin/psykologi

Jeg ser fram til de neste årene hvor arbeidet innenfor disse fire fokusområdene får satt seg på en god måte. I alle disse temagruppene skal en både arbeide med psykisk helse for barn og unge og med barnevern.

Odd Sverre Westbye

Odd Sverre Westbye
Senterleder

Organisasjon

Personell i 2015

Ledelse og administrasjon

Odd Sverre Westbye	Senterleder
May Britt Drugli	Professor / forskningsleder
Liv Anne Mikkelsen	Undervisningsleder
Jannicke Ankile	Kontorsjef
Grethe Tolnes	Rådgiver
Frode Jørum	Seniorkonsulent, kommunikasjon/formidling
Nora Lilly Myrland	Seniorkonsulent
Kirsti Haave Singaas	Førstekonsulent
Ilaria Tedeschi	Førstekonsulent
Lena Berg Hamnes	Lærling i kontor- og administrasjonsfaget

Øvrige ansatte i faste stillinger

Anne Mari Sund	Professor
Anne Mari Undheim	Førsteamanuensis
Anne Synnøve Brenne	Universitetslektor
Frode Stenseng	Førsteamanuensis
Gro Ulset	Forsker
Hege Ramsøy-Halle	Fagkoordinator
Jim Lurie	Forsker
Kjersti Sandnes	Universitetslektor
Maja Sandmo Grip	Universitetslektor
Marit S. Indredavik	Professor
Nanna S. Kayed	Førsteamanuensis
Norbert Skokauskas	Professor
Robert Valderhaug	Førsteamanuensis
Sigrud Ness	Universitetslektor
Siri Gammelsæter	Universitetslektor
Stian Lydersen	Professor
Synnøve Melheim	Forsker
Thomas Jozefiak	Førsteamanuensis
Torill Tjellflaaat	Seniorrådgiver
Tormod Rimehaug	Førsteamanuensis
Åse Bratterud	Forsker

Ansatte i midlertidige stillinger

Aina Storvold	Vitenskapelig assistent
Anne Lise Høyland	Stipendiat
Anne Siri Stornes	Stipendiat
Arve Strandheim	Førsteamanuensis II
Astrid R. Seim	Universitetslektor II
Bernhard Weidle	Førsteamanuensis II
Einar Leikanger	Førsteamanuensis II
Erik Søndena	Førsteamanuensis II
Helle Wessel Andersson	Førsteamanuensis II
Ingunn Ranøyen	Stipendiat / postdoktor
Jan Wallander	Professor II
Jannicke E. Westgaard	Universitetslektor II
Jannike Kaasbøll	Stipendiat
Jay Belsky	Professor II
Jo Magne Ingul	Førsteamanuensis
Johannes F. Sigurdson	Stipendiat
Jostein Arntzen	Universitetslektor II
Kari S. Gårdvik	Universitetslektor II
Kari Walmsnes	Universitetslektor II
Kenneth Stensen	Forsker
Lidewij Wolters	Forsker
Line Knutsen Lund	Førsteamanuensis II
Magnhild S. Høvik	Stipendiat
Marianne T. Singstad	Stipendiat
Marit L. Pedersen	Vitenskapelig assistent
Oddfrid S. Tennfjord	Førsteamanuensis II
Per Hove Thomsen	Professor II
Randi J. Frengstad	Prosjektmedarbeider
Tiril Thun Hjorthol	Vitenskapelig assistent
Torunn S. Nøvik	Førsteamanuensis II
Turid Suzanne Berg-Nielsen	Professor II
Wenche L. Mangerud	Stipendiat

Ph.d.- kandidater knyttet til RKBU gjennom hovedveileder

Astrid R. Seim	Ansatt ved St. Olavs hospital HF
Bente Kirkhaug	Annet
Bernhard Weidle	Ansatt ved St Olavs hospital HF
Hanne K. Greger	Ansatt ved St. Olavs hospital HF
Henrik Sollie	Ansatt ved Helse Møre og Romsdal HF
Jonathan D. Leipoldt	Cotulleavtale med Universitetet i Groningen, NL
Jorun Schei	Ansatt ved St. Olavs hospital HF
Marit S. Skrove	Ansatt ved St. Olavs hospital HF
Tea Agerup	Annet

Nasjonalt kompetansenettverk for sped- og småbarns psykiske helse

---

Ragnhild Onsøien	Psykologspesialist
------------------	--------------------

Ledelse og styring

Operativ ledergruppe

For å ivareta den daglige driften ved senteret er det etablert en operativ ledergruppe som består av leder, kontorsjef, undervisningsleder og forskningsleder. Ledergruppen møtes en gang i uken. En gang i måneden møtes et utvidet lederteam der også koordinatorene for temagrupperne møter. Ledergruppen fokuserer på faglige spørsmål, operativ løsning av senterets oppgaver samt strategisk utvikling. I tillegg har senterleder og kontorsjef hånd om den daglige driften, særlig administrativt, økonomisk og personalforvaltning.

Fagmøter

Fagmøter avholdes månedlig ved RKBU. Her kan ansatte gi ledelsen synspunkter og råd i faglige saker og saker av organisatorisk art. Fagmøtene fungerer også som et forum hvor ledelsen kan gi viktig informasjon til de ansatte. I fagmøtene deltar alle fast vitenskapelig ansatte, i tillegg til ledelsen og verneombud. Ansatte i midlertidige vitenskapelige stillinger og ansatte i administrative stillinger er representert med en valgt representant hver. Fagmøtene er åpne for alle ansatte.

Allmøter for alle ansatte ved senteret avholdes ca. fire ganger pr. år.

Regionråd

RKBUs regionråd har en viktig rolle som rådgivende organ i forhold til senterets regionale oppgaver og forpliktelser. Sammensetningen av rådet skal gjenspeile RKBUs virksomhet og mandat. Det avholdes normalt to møter i året. Rådet oppnevnes av dekan ved Det medisinske fakultet, NTNU og ledelse av rådet alternerer mellom Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) region Midt-Norge og Helse Midt-Norge RHF. Regionrådet ble i 2015 ledet av HMN RHF.

Temagrupper

RKBU Midt-Norge har nå delt inn de ansatte i fire temagrupper.

1. Folkehelse og epidemiologi
2. Sped- og småbarn
3. Tiltak og implementering
4. Nevromedisin/psykologi

Inndelingen ble gjort etter en lengre intern prosess. Målsettingen er å bli ekstra gode innen disse fire områdene og skape større intern gruppetilhørighet både faglig og sosialt mellom de ansatte. Alle gruppene skal bidra til å løse vårt samfunnsoppdrag gitt av direktoratene gjennom årlige tilskuddsbrev, samt ha fokus både på barnevern og psykisk helse for barn og unge i sitt arbeide.

Finansiering

I 2015 mottok RKBU Midt-Norge et rammetilskudd fra Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet på omlag 26 millioner kroner og ca. 3 millioner i øvrige tilskudd. I tillegg mottok senteret ca. 9 millioner kroner fra andre finansieringskilder.

Forskning og tjenestestøtte

Forskningen som gjennomføres ved RKBU Midt Norge er praksisnær og rettet mot tjenester både i første- og andrelinjen. Prosjektene omhandler både psykisk helse og barnevern. Det ble i 2015 avlagt fem doktorgrader ved senteret.

I 2015 ble det opprettet ulike temagrupper ved RKBU Midt-Norge og nye forskningsprosjekter skal forankres i disse gruppene. Et mål med dette er at forskerne ved senteret i større grad skal samle seg om større og robuste prosjekter som utvikles i samarbeid med tjenestene.

I tillegg til forskningsprosjekter, gjennomføres det også tjenestestøtteprosjekter med følgeforskning ved RKBU Midt-Norge. Disse prosjektene er utviklet på bakgrunn av initiativ fra tjenestene selv og i nært samarbeid med dem. Målsettingen er å heve kompetansen hos de som jobber direkte med barn og unge, samt evaluere tiltakene.

Forsknings- og utviklingsprosjekter

Prosjektene er beskrevet nærmere på nettet: ntnu.no/rkbu/prosjekter

Barn av foreldre med avhengighets- og psykiske problemer (BAPP)

Prosjektleder: Tormod Rimehaug

***

Barn i Midt-Norge

Prosjektleder: May Britt Drugli

***

Barnevern, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling

Prosjektleder: Nanna S. Kayed

***

Barnevernets håndtering av bekymringsmeldinger

Prosjektleder: Jim Lurie

***

Barneverntjenestens arbeid med barnevernundersøkelser

Prosjektleder: Jim Lurie

***

BUPgen

Prosjektleder: Bernhard Weidle

***

De utrolige årene – Barnehage og skoleprogrammet

Prosjektleder: May Britt Drugli

***

Entifisering og kvantifisering i barnevernet

Prosjektansvarlig ved RKBU: Åse Bratterud

***

Familiens og barneverntjenestens erfaringer med barnevernundersøkelser

Prosjektleder: Jim Lurie

***

Global child and adolescent mental health initiative

Prosjektansvarlig ved RKBU: Norbert Skokauskas

***

Gode lærer-elevrelasjoner

Prosjektleder: May Britt Drugli

***

Helseundersøkelsen i BUP-klinikk, St. Olavs Hospital (Hel-BUP)

Prosjektleder: Marit S. Indredavik

***

Hvilke faktorer reduserer angst og depresjon fra ungdom til tidlig voksenalder?

Prosjektleder: Ingunn Ranøyen

***

Integrated Cognitive Behavior Therapy for Children and Adolescent Mental Health Disorders and Psychological Problems Due to Medical Conditions

Prosjektleder: Norbert Skokauskas

***

Kakerlakkprosjektet - Pilotundersøkelse av praktiske verktøy for psykisk helsefremmende arbeid i barnehagen

Prosjektleder: Maja Sandmo Grip og Kjersti Sandnes

***

Lav fødselsvekt og hjerneutvikling – Psykisk og fysisk helse, kognisjon og genetikk

Prosjektleder: Marit S. Indredavik

***

Liten i barnehage

Prosjektleder: May Britt Drugli

***

Mor-barn interaksjon i de første to leveårene: En RCT studie av videobasert veiledning til småbarnsforeldre

Prosjektleder: Turid Suzanne Berg-Nielsen

***

Nordisk langtids behandlingsstudie av barn og unge med tvangslidelse (NordLOTS)

Prosjektleder: Robert Valderhaug

***

Prediktorer for tjenestebruk for psykiske vansker hos små barn: En prospektiv, multiinformant populasjonsstudie

Prosjektleder: Turid Suzanne Berg-Nielsen

***

Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner

Prosjektleder: Nanna S. Kayed

***

Sosialt liv og samhandling i barneverninstitusjon

Prosjektleder: Gro Ulset

***

Teaching for success: Progressive teaching methods in child and adolescent psychiatry

Prosjektansvarlig ved RKBU: Norbert Skokauskas

***

Tidlig trygg i Trondheim. En longitudinell populasjonsbasert studie av risiko- og beskyttelsesfaktorer for barns psykiske helse

Prosjektansvarlig ved RKBU: Turid Suzanne Berg-Nielsen

***

TIM - Tidlig Intervensjon Mestrende barn

Prosjektansvarlig ved RKBU: Anne Mari Sund

***

Ungdom og psykisk helse

Prosjektleder: Anne Mari Sund

***

Vennskap - Erfaringer og oppfatninger blant ungdom som bor i barneverninstitusjon

Prosjektleder: Gro Ulset

***

Ph.d.-prosjekter

Prosjekttittel	Kandidat	Tidsplan
Atferdsvansker i skolen – En evaluering av De utrolige årene skoleprogrammet	Bente Kirkhaug	2008– 2016
Barn og ungdom med tvangslidelse (OCD): Komorbiditet og livskvalitet	Bernhard Weidle	2010 – 2015
Barn og unge med ADHD-diagnose: Kjennetegn og utviklingsforløp hos barna. Problemoppfatning, belastning og mestring hos foreldre	Henrik Sollie	2005 – 2016
Deprimerte ungdommer og familietilknytning	Tea Agerup	2009 – 2016
Emosjonelle symptomer, livsstil og somatiske aspekter i ungdomstiden. Betydningen av resilience faktorer	Marit S. Skrove	2009 – 2015
Et liv i ungdomshjem. Betydningen av sosialt klima for trivsel og helse blant ungdom under barnevernets omsorg i institusjon	Jonathan D. Leipoldt	2015 – 2019
Foreldres kroniske smerte og aspekter ved psykisk helse hos ungdom – HUNT studien	Jannike Kaasbøll	2008 – 2015
Internaliserende symptomer hos ungdom: Opphopning i familier og andre psykososiale faktorer	Ingunn Ranøyen	2010 – 2015
Mobbeerfaringer i ungdomstiden – påvirkning av mental helse og sosial fungering i voksen alder	Johannes Foss Sigurdson	2012 – 2016
Nevrobiologiske forskjeller hos personer med autismspekterforstyrrelser – representerer dette ulik etiologi for de sosiale vanskene?	Anne Lise Høyland	2012 - 2017
Opplevd sosial støtte blant barn og unge i barneverninstitusjoner	Marianne Tevik Singstad	2014 – 2018
Psykiske tilleggsvarer, beskyttende faktorer og utfall blant ungdom med ADHD: En studie basert på selvoppfattelse	Jorun Schei	2011 – 2015
Reaktiv tilknytningsforstyrrelse i et høy-risiko utvalg av barn og unge i norske barneverninstitusjoner: Komorbiditet, sosial fungering, utdanning og kognitiv fungering	Astrid Røsland Seim	2015 – 2018
Tidligere overgrep og nåværende psykisk helse og livskvalitet hos ungdom i en høyrisikopopulasjon	Hanne Klæboe Greger	2013 – 2017
Ungdoms psykiske helse og assosiasjoner med somatisk helse og livsstil	Wenche L. Mangerud	2011 – 2016
Videobasert veiledning etter Marte Meo-prinsipper av foreldre-barn interaksjon med barn i risiko for utvikling av psykososiale vansker	Magnhild S. Høivik	2011 – 2016

Prosjektene er beskrevet nærmere på nettet: ntnu.no/rkbu/phd-prosjekter

Disputaser i 2015

Fr.v.: Else De Haan (1. opponent), Bernhard Weidle, Norbert Skokauskas (disputasleder), Andreas Warnke (2. opponent) og May Britt Drugli (administrator).

Bernhard Weidle

Bernhard Weidle disputerte 9. januar med graden ph.d. i klinisk medisin med avhandlingen *Barn og ungdom med tvangslidelse (OCD): Komorbiditet og livskvalitet.*

Anne Mari Undheim (administrator), Thomas Jozefiak (veileder), Ingunn Ranøyen, Anne Mari Sund (disputasleder), Eyvind Ystrøm (1. opponent), Pia Jeppesen (2. opponent) og Jan Wallander (veileder).

Ingunn Ranøyen

Ingunn Ranøyen disputerte 24. april med graden ph.d. i klinisk medisin med avhandlingen *Internaliserende symptomer hos ungdom: Opphopning i familier og andre psykososiale faktorer.*

Fr.v.: Nanna S. Kayed (administrator), Siv Kvernmo (2. opponent), Per A. Gustafsson (1. opponent), Anne Mari Undheim (disputasleder), Marit Skrove, Marit Indredavik (hovedveileder) og Stian Lydersen (medveileder).

Marit S. Skrove

Marit S. Skrove disputerte 4. september med graden ph.d. i klinisk medisin med avhandlingen *Emosjonelle symptomer, livsstil og somatiske aspekter i ungdomstiden. Betydningen av resilience faktorer.*

Fr.v.: Anne Mari Undheim (disputasleder), Charlotte Ulrikka Rask (1. opponent), Jannike Kaasbøll, Nikolai Olav Czajkowski (2. opponent) og Frode Stenseng (administrator).

Jannike Kaasbøll

Jannike Kaasbøll disputerte 5. juni med graden ph.d. i klinisk medisin med avhandlingen *Foreldres kroniske smerte og aspekter ved psykisk helse hos ungdom - HUNT-studien.*

Fr.v.: Pål Zeiner (2. opponent), Marina Danckaerts (1. opponent), Torunn Stene Nøvik (veileder), Jorun Schei, Thomas Jozefiak, (veileder), Norbert Skokauskas (disputasleder) og May Britt Drugli (administrator).

Jorun Schei

Jorun Schei disputerte 15. oktober med graden ph.d. i klinisk medisin med avhandlingen *Psykiske tilleggs vansker, beskyttende faktorer og utfall blant ungdom med ADHD: En studie basert på selvoppfatelse.*

Tilbakeblikk på 2015

Frv.: Førsteamanuensis Erik Sandena (Braset kompetansesenter/RKBU), Kristi Aarethun (Barnehab. Levanger), senterleder Odd Sverre Westbye (RKBU), Anne Lise Høyland (RKBU) og Hilde Husby (Voksenhab. Molde). Foto: F. Jørum

Oppstartsmøte for nytt RHAB

Helse Midt-Norge RHF har gitt RKBU i oppdrag å etablere en ressursenhet for forskning, fagutvikling, kompetanseheving og innovasjon innen habilitering, både for barn/unge og voksne.

Torsdag 8. januar var det oppstartsmøte i prosjektgruppa for nytt RHAB (Regionalt kunnskapssenter innen habilitering) i Midt-Norge.

Jo Magne Ingul. Foto: Terje Næss/Trønder-Avisa

Årets doktorgrad til Jo Magne Ingul

Jo Magne Ingul, som har deltidsstilling ved RKBU's avdeling i Nord-Trøndelag, fikk 3. september prisen for årets doktorgrad av Norsk psykologforening for sin doktorgrad *Anxiety and Social Phobia in Norwegian Adolescents: Studies of risk factors, school absenteeism and treatment effects*. Årets doktorgrad er en utmerkelse som hvert år blir markert på Norsk psykologforenings kongress. Studiestedene nominerer, og foreningens forskningspolitiske utvalg kårer en vinner. Ingul fikk prisen for sitt arbeid om sammenhengen mellom skolefravær og psykisk helse.

Snorre Ness, leder i det Regionale Brukerutvalget delte ut prisen til Bernhard Weidle, overlege ved BUP Poliklinikk St. Olavs Hospital. Til høyre kollega og veileder Thomas Jozefiak. Foto: Anne Karin Kristiansen

Helse Midt-Norges forskningspris til Bernhard Weidle

Bernhard Weidle, overlege ved BUP Poliklinikk St. Olavs Hospital og førsteamanuensis II ved RKBU Midt-Norge, fikk Helse Midt-Norges forskningspris for 2014. Prisen fikk han for forskning som har bidratt til å bedre behandlingen av barn med OCD (tvangslidelse) i forhold til komorbiditet og livskvalitet. Forskingen er knyttet til Weidles ph.d.-avhandling som ble forsvart i januar 2015.

Frv.: Sigrid Ness, Siri Gammelsæter og Nora L. Myrland (Kari Walmsness mangler bilde). Foto: Frode Jørum og Kristina Jones

DUÅ til RKBU

Våren 2015 overtok RKBU Midt-Norge implementeringskontoret for De Utrolige Årene (DUÅ) fra Helse Midt-Norge. Nye medarbeidere ble faglig leder og trener Siri Gammelsæter, mentorene Sigrid Ness og Kari Walmsness og seniorkonsulent Nora L. Myrland.

Kursleder Line Knutsen Lund. Foto: F. Jørum

Nytt emnekurs for fastleger

Opp mot 40 fastleger ble de første deltakerne i et nytt emnekurs i barnepsykiatri vinteren 2015. Kurset er et samarbeid mellom RKBU og BUP og gjentas i 2016.

Les artikkel om kurset på ntnu.no/rkbu/aktuelt

Frv.: Nora L. Myrland, Odd Sverre Westbye, Sonja Tirsék, Eva Strmljan Kreslin, Siri Gammelsæter, Marija Anderluh, Zoran Pavlovi, Mojca Breclj-Kobe, Katjuša Nadižar Habjani og Marjan Sušelj. Foto: F. Jørum

DUÅ med besøk fra Slovenia

I oktober hadde De Utrolige Årene (DUÅ) ved RKBU Midt-Norge besøk av sentrale helsefaglige personer fra Slovenia. I Slovenia har de akkurat tatt i bruk DUÅ og man kom på besøk til Norge for å lære om hvordan vi har implementert metoden.

Kunnskapsformidling

Undervisning

Emner på masternivå

De obligatoriske grunnlagsemnene har blitt oppdaterte og våre anbefalinger til potensielle søkere har vært å starte med grunnlagsemner dersom en tar sikte på en mastergrad. Vi har hatt et rekordhøyt søkerantall på grunnlagsemnene i 2015 (ca 60 pr grunnlagsemne).

I 2015 startet vi et nytt fordypningsemne; MDV6244 - Ungdom, rus og avhengighet. Emnet har vært planlagt i nært samarbeid med Kompetansesenter Rus (KoRus) - Midt-Norge.

Det regionale ansvaret for kunnskaps- og tjenesteutvikling i forhold til autismespekterforstyrrelser ble overført fra Helse Midt-Norge til RKBU Midt-Norge.

Totalt ble det tatt opp 216 studenter på de ulike emnene i 2015.

www.ntnu.no/rkbu/studier

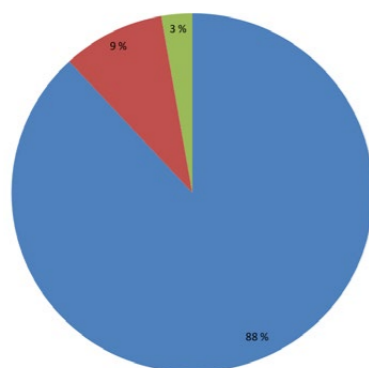

Foto: Gratisography

I 2015 ble det undervist i følgende emner:

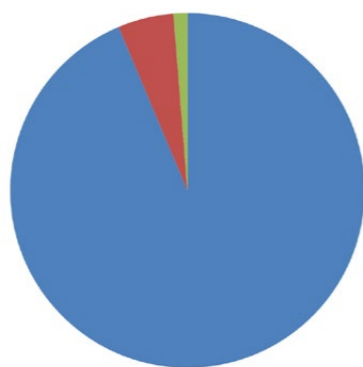
MDV6883	Bedre læring og livskvalitet for barn unge og voksne med autismespekterforstyrrelser - Livslang læring, utvikling og helhetlig tjenestetilbud
MDV6203	Relasjon og allianse i endringsarbeid
MDV6206	Førskolebarn i risiko
MDV6240	Innføring i kognitiv atferdsterapi med barn og unge del 1
MDV6243	Endringsarbeid med barn og unge i hverdagsmiljø bygd på kognitiv atferdsterapi
MDV6260	Tilknytning, samspill og omsorgsevne
MDV6263	Trygghetssirkelen (CoS) Gruppeintervensjon
MDV6264	Trygghetssirkelen (CoS) Familieintervensjon
MDV6201	Barn og unges psykiske helse - Utvikling, risiko og beskyttelse
MDV6244	Ungdom, rus og avhengighet
MDV6207	Bedre læring og livskvalitet for barn, unge og voksne med ASF
MDV6242	Fordypning i kognitiv atferdsterapi ved spesifikke psykiske forstyrrelser hos barn og unge, del II
MDV6290	Masteroppgave

Deltakere på emnene:

■ Kommunal - 88%
■ Spesialist - 9%
■ Bufetat - 3%

Deltakere på kurs:

■ Kommunal - 94%
■ Spesialist - 5%
■ Bufetat - 1%

Mastergrad i 2015

Ingen fullførte mastergrad i barn og unges psykiske helse i 2015. Sju studenter var aktive med masteroppgave i 2015.

Kurs og konferanser

RKBU Midt-Norge har, alene og i samarbeid med andre, arrangert etterutdannings-tilbud i form av kurs eller konferanser for 1731 deltakere i 2015.

Ansatte ved RKBU jobber med å spre kompetanse også i andre sammenhenger, både regionalt og nasjonalt. Vi blir ofte bedt om å bidra med innlegg på konferanser, kurs, fagdager og samlinger for ansatte i barnehage, barnevern, skole, spesialisthelse-tjenesten og Bufetat.

Våre bidrag rommer et bredt spekter av faglige tema og tilnærminger. Eksempler er småbarns psykiske helse, tverrfaglig samarbeid, bekymring for barns omsorgssituasjon, taushetsplikt, tilknytningsfremmende relasjoner, traumatisering, lærer-elev-relasjonen og barns psykiske helse i skolen for å nevne noen.

Kjersti Sandnes underviser for barnehageansatte i Trondheim kommune i oktober 2015. Foto: Frode Jørum

De Utrolige Årene

Det ble gjennomført tre opplæringer i de ulike programmene for nye gruppeledere. På en av dem kom det en trener fra The Incredible Years i USA for å bidra sammen med mentorene.

Siri Gammelsæter har vært i Slovenia og Portugal for å veilede gruppeledere, som en del av samarbeidsavtalen som ligger til grunn for Norway Grants. I oktober kom en delegasjon fra Slovenia til RKBU for å lære litt om hvordan implementeringen gjøres i Norge.

Et europeisk forsknings- og implementeringsnettverk er ledet og administrert fra RKBU Midt-Norge. 2015 ble avsluttet med den gledelige nyheten om at opplæring i foreldreveiledning nå har blitt et universitetsstudium på masternivå i Tromsø. Dette er et resultat av et tett samarbeid mellom RKBUene.

Foto: Gratisopgraphy

Medisinstudiet ved NTNU

RKBU Midt-Norge bistår med undervisning i profesjonsstudiet i medisin ved NTNU. Studentene er våre fremtidige fastleger og utgjør grunnstammen i våre kommunale helsetjenester. De er med andre ord svært viktige aktører i arbeidet med å gi et godt og riktig tilbud innen feltet barn og unges psykiske helse på kommunalt tjenestenivå.

Som undervisere bidrar vitenskapelige ansatte ved RKBU, spesialister ved BUP-klinikkene og professor Marit S. Indredavik, som ivaretar det faglige ansvaret for undervisningsenheten barne- og ungdomspsykiatri. Det gis undervisning i barne- og ungdomspsykiatri i studiets 1., 2. (stadium I), 4. (stadium II) og 6. år (stadium III), med hovedtyngden i det 4. året, hvor det også inngår uketjeneste ved BUP klinikk, St. Olavs hospital. Undervisningen gis gjennom PBL-oppgaver (problembasert læring), forelesninger, klinikker, seminarer og direkte pasientkontakt i uketjenesten. Barne- og ungdomspsykiatri inngår i integrert eksamen i stadium I, II og III.

Leger i spesialisering

Undervisningsplanen er godkjent av Den norske legeforening og er en del av den obligatoriske internundervisningen for leger i spesialisering i barne- og ungdomspsykiatri i Midt-Norge. Helseforetakene i Midt-Norge har ansvaret for koordineringen av undervisningen, og RKBU Midt-Norge bidrar med undervisningsressurser og administrativ støtte.

Sjokkerende barnevernsrapport: – Tilbudet har ikke vært godt nok
 ** Tre av fire ungdom i norsk barnevern har en psykisk diagnose

– Endar opp med å medisinerer seg sjølv
 Barnevernsadvokat Cecilia Dinardi mener ungdommar ved norske barnevernsinstitusjonar får så dårleg psykisk helsehjelp at mange endar opp med å ruse seg.

Av CAMILLA HUISE (VG) 23.03.2015 21:36

GEMINI.no
 FORSKNINGSNYTT FRA NTNU OG SINTEF

Teknologi Energi og miljø Naturvitenskap Fisk og havbruk Nyskapi

Tre av fire institusjonsbarn er alvorlig psykisk syke

– Disse barna kan være redde for å gå ut døra, være på gråten hele tiden, ikke orke å være glad i noen, ikke vite hvordan de skal si fra uten å brøle, eller hvordan de skal kjempe seg eller stikke av, sier førsteamanuensis Nanna Sønnichsen Kayed ved NTNU som er den psykiske helsen til 400 barnevernsbarn.

Tre av fire institusjonsbarn er alvorlig psykisk syke

NTNU
 Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - Psykisk helse og barnevern

Kunnskap til beste for barn og unge

RKBU Midt-Norge
 Statlig organisasjon · Profesjonelle tjenester

Tidslinje Om Bilder Videoer Mer

2227 personer liker dette
 Britt Stine og 109 andre venner

71 personer har vært her
 Ingunn Ranøyen og 6 andre venner

Inviter venner til å like denne siden

5,0 av 5 stjerner · 1 anmeldelse
 Vis anmeldelser

OM

Klostergata 46

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - Psykisk helse og barnevern

Kunnskap til beste for barn og unge

TWEETS 676 FØLGER 900 FØLGERE 709 LIKER 30

RKBU Midt-Norge
 @RKBUmidt_NTNU FØLGER DEG

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - Psykisk helse og barnevern. Ligger under @NTNUmedicinen ved @NTNU | facebook.com/RKBUmidt

Forskjellen på empati og sympati, ypperlig beskrevet av Brené Brown: bit.ly/1Vza1iR

Kommunikasjon og formidling

RKBU i media

Det har i Retriever blitt registrert i overkant av hundre mediesaker i løpet av 2015 hvor ansatte ved senteret har blitt intervjuet eller omtalt i media. Det har for det meste vært kronikker og intervjuer i aviser/nettavis, i tillegg til notiser og henvisninger. Lanseringen av rapporten "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner" i mars bidro sterk til dette. I forhold til 2014 var det en ganske sterk økning, dog bare tilbake til 2013-nivå.

Sosiale medier

Vi har i 2015 brukt sosiale medier, og Facebook spesielt, i enda større grad til å drive formidling av egen og andres fagrelaterte virksomhet, som igjen driver trafikk til våre nettsider der fagstoffet ligger. På denne måten får vi også synliggjort senteret mer overfor tjenestene og befolkningen generelt, da våre følgere er spesielt interessert i vårt fagfelt og befinner seg i vår region. Vi bruker tjenesten Buffer, som gjør at man kan planlegge og sende ut innlegg til flere kanaler, og hos oss vil det si Facebook, Twitter, LinkedIn og Google+. De to siste kanalene bruker vi mer passivt, i første rekke bare for å være tilstede der. I tillegg har vi en YouTube-kanal og en Instagram-konto.

Tallene viser at vi på Facebook hadde 2121 følgere (mot 767 ved slutten av 2014), fordelt på 90% kvinner og 10% menn. I snitt nådde vi 2846 personer pr. innlegg i 2015 (mot 623 i 2014), noe som er et godt resultat. Vi har økt antall følgere jevnt og trutt i takt med vår høye aktivitet, i tillegg til at vi har oppfordret våre ansatte til å invitere folk de kjenner som jobber innenfor feltet eller som vil kunne ha interesse av det. Våre følgere vil derfor ha konkret nytte og interesse av det vi legger ut, i motsetning til hva medier eller salgssider vil kunne oppleve. Derfor når vi også flere enn de som faktisk følger siden. Vi har i liten grad benyttet oss av Facebooks annonsemuligheter og det meste av veksten er organisk. De fleste følgere kommer fra Trøndelag, men også Oslo og Bergen, så vi har en jobb å gjøre med å nå flere i Møre- og Romsdal.

På Twitter viser tallene 680 følgere (mot 365 ved slutten av 2014). Våre innlegg hadde 146.357 visninger (mot 27.963 i 2014), 2477 profilbesøk (mot 618 i 2014) og vi sendte ut 398 tweets (mot 156 i 2014). Dette tilsvarer forøvrig ca. det samme som antall innlegg på Facebook. Våre følgere på Twitter er hovedsaklig fagfolk (psykologer, helsesøstre, leger, barnevernansatte o.l.) og politikere.

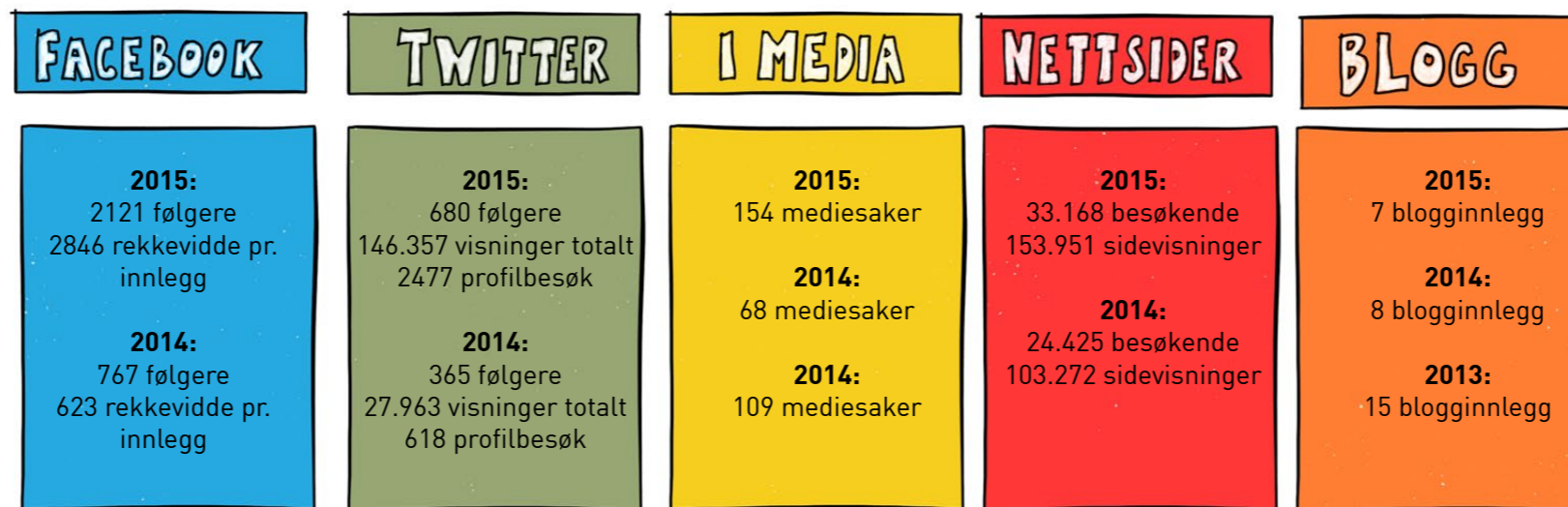
Bruk av video

Video ble i siste halvdel av 2015 tatt i bruk som det fremste formidlingsverktøyet i forhold

til reportasjer fra arrangement og en del nyheter fra oss. Levende bilder ser vi har en sterk gjennomslagskraft, da budskapet kan bli effektivt fortalt av engasjerte mennesker. Vi publiserer videoene på Facebook, med YouTube som "backup", der vi treffer kjernemålgruppen med sakene våre. Gjerne med link til skriftlig nyhet eller prosjektbeskrivelse. Samtidig legges disse videoene ut på nettsidene våre i egne nyhetssaker. Videoene fra 2015 har oppnådd 19 000 visninger på Facebook.

Blogg

Ansatte ved RKBU Midt-Norge publiserte sju innlegg på forskningsbloggen til Det medisinske fakultet, blog.medisin.ntnu.no.

Nettsiden

Våre nettsider opplevde et økende besøk i løpet av 2015 sett i forhold til 2014. Til tross for at hovedvekten av innholdet på våre studiesider, som er våre mest besøkte, ble overført til NTNU VIDERE i oktober. Dette for å gjøre det enklere å finne informasjon og for å hindre feil ved at innholdet blir publisert to steder. NTNU VIDERE står for opptaket til våre emner.

Google Analytics viser at RKBU sine sider hadde 33.186 besøkende, mot 24.425 i 2014, og sidevisningene lå på 153.951 mot 103.272 i 2014. De trettitrusen har altså sett på sidene våre opp over 150 000 ganger.

Generell profilering

I 2015 har vi fortsatt med å lage en mer gjenkjennbar og innbydende grafisk profil på nettsiden, sosiale medier og i andre sammenhenger. RKBU ønsker å fremstå som et tilgjengelig senter som er raus med egen og andres kunnskap, og den grafiske profilen er en del av dette.

Formidlingsarrangement

30. september markerte vi Verdensdagen for psykisk helse med et arrangement i Trondheim Spektrum for nesten fire hundre elever i videregående skole.

Intern kommunikasjon

Det å ha eierskap til sin egen arbeidsplass og ha kjennskap til hva kollegaene er opptatt av bidrar til god kommunikasjon utad. Dette er spesielt viktig ved et forholdsvis nytt senter som RKBU. Blant tiltakene i 2015 har f.eks. vært å lage gode og synlige plakater som henges opp i lokalene i forkant av disputaser, der kandidaten blir presentert og hedret. Internkommunikasjon handler også om å vise fram hverandres arbeid og være raus med hverandre, og vi ønsker å fremheve medieoppslag, artikler og publikasjoner internt.

Tilbakeblikk på 2015

Foredragsholder Craig Furunes. Skjermdump fra video: Frode Jørum

Markering av verdensdagen

Over fire hundre elever fra videregående skoler i Sør-Trøndelag fikk i Trondheim Spektrum 30. september høre personlige historier om det å slite som ung, men likevel klare å stå i seg selv og være den man er på tross av alt. Dette er et årlig samarbeidsarrangement mellom RKBU Midt-Norge, BUP Poliklinikk ved St. Olavs Hospital og Sør-Trøndelag fylkeskommune. Se videoreportasje på facebook.com/rkbumidt norge

Oppmerksomhet rundt sosial angst

Kommunikasjonskonsulent Frode Jørum skrev i september en blogg om sosial angst på Det medisinske fakultet sin blogg #NTNUmedicine, som en opptakt til et foredrag Ingunn Ranøyen skulle holde under Ungdommens forskernatt. Innlegget handlet om hvordan det var å sannsynligvis ha sosial angst som barn og hva dette har hatt å si senere i livet. Denne traff en nerve og endte med radiointervju på NRK P1 og nyhetssaker både på radio og nett, med fokus på forskningen Ranøyen har gjort på sosial angst blant barn og unge. Blogginnlegget har ført til flere medieoppslag og intervju senere, og har følgelig blitt mye lest.

Ny fagkoordinator

I 2014 ga Helse Midt-Norge ansvaret for det regionale fagmiljøet for ADHD, Autisme, Tourettes syndrom og narkolepsi til RKBU Midt-Norge, og høsten 2015 begynte Hege Ramsøy-Halle som fagkoordinator.

Regionalt fagmiljø (RFM) har ansvar for den statlige satsningen på kompetanseheving og tjenesteutvikling, og skal bidra til å øke kunnskapen og heve kvaliteten på tjenestene til barn, unge og voksne med nevropsykiatriske diagnoser.

Hege Ramsøy-Halle. Foto: Frode Jørum

Sluttkonferansen "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner"

Forskningsrapporten fra RKBU Midt-Norge som kom i mars viste at 76% av barn og unge i barneverninstitusjoner har alvorlige psykiske lidelser. Rapporten førte til stor oppmerksomhet i media og langt utenfor fagfeltet.

Fredag 20.11.2015 ble sluttkonferansen for rapporten arrangert i Trondheim med et stort spenn i deltakerlisten.

Les den her: bit.ly/BarnevernrapportRKBU2015

Se videoreportasje fra konferansen på facebook.com/rkbumidt norge

Alle foto: Frode Jørum

Samarbeid

RKBU har mange gode samarbeidsrelasjoner med de regionale og nasjonale kompetansesentermiljøene i Midt-Norge. Andre viktige samarbeidspartnere er fylkesmennene, Bufetat, Kommunenes sentralforbund (KS), Helse Midt-Norge og barne- og ungdomspsykiatrien (BUP), høyskolene, RBUP Øst og Sør og de øvrige RKBUEne. Vi har i 2015 videreutviklet vårt samarbeid med de tre fylkesmannsembetene. Dette har resultert i nye arenaer som vi deltar i. Samhandling er et av våre viktigste virkemidler for å få gjennomført tiltak og nå våre mål, og er understreket i direktoratens tilskuddsbrev til senteret. Her står det at vi både skal samhandle med andre kompetansesentra, med fylkesmennene, med tjenestene og brukernes organisasjoner, samt at vår aktivitet knyttet til tjenestestøtte, forskning, undervisning og formidling skal bidra til et mer samordnet tjenestetilbud til brukerne. Under presenterer vi noe av det samarbeidet vi har på systemnivå i regionen:

Kompetansesenterforum i Midt-Norge

RKBU har i 2015 deltatt i Kompetansesenterforum i Midt-Norge som består av likeverdige deltakere fra følgende kunnskaps- og kompetansemiljø:

- Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid (NAPHA)
- Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - Psykisk helse og barnevern (RKBU Midt-Norge)
- Kompetansesenter rus – Midt-Norge (KoRus Midt-Norge)
- Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming (NAKU)
- Ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS Midt)

Forumet ønsker å utvikle en felles tenkning for kompetanseheving i regionen og et langsiktig perspektiv som forankres internt ved det enkelte senter. Kompetansesenterforum har i 2015 fortsatt med sine felles møter med fylkesmannsembetene i regionen for å kunne styrke og koordinere innsatsen mot felles målgrupper. I 2015 har vi særlig utviklet et tettere samarbeid med KoRus og RVTS. Dette fordi disse er begge regionale sentra slik som oss og de arbeider spesifikt mot samme målgruppe som RKBU. Vi vil særlig fremheve vårt samarbeid på undervisningssiden som har resultert i to nye fordypningsemner på masternivå. Et emne knyttet til ungdom og rus, og et emne knyttet til omsorg og traumer. I tillegg har vi startet en prosess der vi ser nærmere på et mye tettere samarbeid mellom NAKU og oss. Dette med bakgrunn i etableringen av et nytt kunnskapssenter for habilitering (RHAB) beliggende på RKBU og forvaltningen av det regionale fagmiljøet (RFM) innen ADHD, Tourette, autisme og narkolepsi, samt vår satsning innen området nevromedisin.

Regionalt samarbeidsutvalg for barn og unge

RKBU er fast representant i RSBU – Regionalt samarbeidsutvalg for barn og unge. Utvalget har representanter fra Bufetat, rusomsorgen, BUP/spesialisthelsetjenesten, fylkesmennene og RKBU. Utvalget er forankret i organisasjonenes øverste ledelse/eiere og har utarbeidet en strategiplan. Målsettingen med utvalget er å fremme samarbeidet på tvers av disse tjenestene og bidra til felles kompetanseheving.

Lederforum i BUP

RKBU blir sammen med KoRus og RVTS i Midt-Norge invitert årlig til felles lederforum i BUP spesialisthelsetjenesten i regionen. Som organisert under Det medisinske fakultet ved NTNU, samarbeider vi spesielt tett med barne- og ungdomspsykiatrisk klinikk (BUP) ved universitetssykehuset St. Olavs Hospital.

Annet

Vi deltar i svært mange ulike nettverk som arrangerer en spesifikk konferanse, som f.eks. «Til barns beste» i Sør-Trøndelag, og «Fylkesmannens barnevernkonferanse» i Møre og Romsdal. Vi samarbeider om felles prosjekt som «Regionalt opplæringsteam» sammen med KoRus, RVTS og Bufetat. «TIM-prosjektet» er et forsknings-samarbeid mellom RBUP Øst og Sør, RKBU Nord og RKBU Midt-Norge. Vi løser felles oppdrag fra flere tilskuddsbrev, som f.eks. «En god barndom varer livet ut» sammen med RVTS.

Fra venstre: TIM - Mestrende Barn - Gruppedersamling (sept), Ingunn Ranøyen på Ungdommens forskernatt (sept) og emnekurs for fastleger (mars).
Foto: Frode Jørum

Oversikt over publikasjoner, presentasjoner, rapporter og mediebidrag

Vitenskapelige artikler

Agerup, Tea; Lydersen, Stian; Wallander, Jan Lance; Sund, Anne Mari. (nivå 1)

Maternal and paternal psychosocial risk factors for clinical depression in a Norwegian community sample of adolescents. *Nordic Journal of Psychiatry* 2015. Volum 69.(1) s. 35-41. NTNU, STO.

Andreasen, Stine; Backe, Bjørn; Lydersen, Stian; Øvrebø, Kjell Kåre; Øian, Pål. (nivå 2)

The consistency of experts' evaluation of obstetric claims for compensation. *BJOG: an International Journal of Obstetrics and Gynaecology* 2015. Volum 122.(7) s. 948-953. HAUKELAND, NLSH, NTNU, UiT, UNN.

Arildskov, Trine Wigh; Højgaard, David R.M.A.; Skarphedinsson, Gudmundur Águst; Thomsen, Per Hove; Ivarsson, Tord; Weidle, Bernhard; Melin, Karin Holmgren; Hybel, Katja Anna. (nivå 1)

Subclinical autism spectrum symptoms in pediatric obsessive-compulsive disorder. *European Child and Adolescent Psychiatry* 2015. NTNU, RBUP-ØS, STO.

Berg Kårstad, Silja; Wichstrøm, Lars; Rein-fjell, Trude; Belsky, Jay; Berg-Nielsen, Turid Suzanne. (nivå 1)

What enhances the development of emotion understanding in young children? A longitudinal study of interpersonal predictors. *British Journal of Developmental Psychology* 2015. Volum 33.(3) s. 340-354. NTNU, SAMFORSK, STO.

Fagerland, Morten; Lydersen, Stian; Laake, Petter. (nivå 1)

Recommended confidence intervals for two independent binomial proportions. *Statistical Methods in Medical Research* 2015 ;Volum 24.(2) s. 224-254. NTNU, OUS, UiO.

Finnanger, Torun Gangaune; Olsen, Alexander; Skandsen, Toril; Lydersen, Stian; Vik, Anne; Evensen, Kari A. Indredavik; Catroppa, Cathy; Håberg, Asta; Andersson, Stein; Indredavik, Marit Sæbø. (nivå 1)

Life after adolescent and adult moderate and severe traumatic brain injury: self-reported executive, emotional, and behavioural function 2-5 years after injury. *Behavioural Neurology* 2015. Volum 2015:329241. NTNU, OUS, STO, UiO.

Greger, Hanne Klæboe; Myhre, Arne Kristian; Lydersen, Stian; Jozefiak, Thomas. (nivå 1)

Previous maltreatment and present mental health in a high-risk adolescent population. *International Journal of Child Abuse & Neglect* 2015. Volum 45. s. 122-134. NTNU, STO.

Helland, Arne; Jenssen, Gunnar; Lervåg, Lone-Eirin; Moen, Terje; Engen, Thomas; Lydersen, Stian; Mørland, Jørg; Slørdal, Lars. (nivå 1)

Evaluation of measures of impairment in real and simulated driving: Results from a randomized, placebo-controlled study. *Traffic Injury Prevention* 2015. FHI, NTNU, SINTEF, STO.

Hirota, Tomoya; Guerrero, Anthony; Sartorius, Norman; Fung, Daniel; Leventhal, Bennett; Ong, Say How; Kaneko, Hitoshi; Kim, Bungnyun; Cho, Soo-Churl; Skokauskas, Norbertas. (nivå 1)

Child and adolescent psychiatry in the Far East. *The Journal of Neuropsychiatry and Clinical Neurosciences* 2015. Volum 69.(3) s. 171-177.

Hygen, Beate Wold; Belsky, Jay; Stenseng, Frode; Lydersen, Stian; Guzey, Ismail Cune-yt; Wichstrøm, Lars. (nivå 2)

Child exposure to serious life events, COMT,

and aggression: Testing differential susceptibility theory. *Developmental Psychology* 2015. Volum 51.(8) s. 1098-1104. NTNU, SAMFORSK, STO.

Høivik, Magnhild Singstad; Lydersen, Stian; Drugli, May Britt; Onsøien, Ragnhild; Hansen, Marit Bergum; Berg-Nielsen, Turid Suzanne. (nivå 1)

Video feedback compared to treatment as usual in families with parent-infant interaction problems: a randomized controlled trial. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health* 2015. Volum 9.(3). NTNU, RBUP-ØS, STO.

Håberg, Asta; Olsen, Alexander; Moen, Kent Gøran; Schirmer-Mikalsen, Kari; Visser, E; Finnanger, Torun Gangaune; Evensen, Kari A. Indredavik; Skandsen, Toril; Vik, Anne; Eikenes, Live. (nivå 1)

White matter microstructure in chronic moderate-to-severe traumatic brain injury: Impact of acute-phase injury-related variables and associations with outcome measures. *Journal of Neuroscience Research* 2015. Volum 93.(7) s. 1109-1126. NTNU, STO.

Jozefiak, Thomas; Kayed, Nanna Sønnichsen. (nivå 1)

Self- and proxy reports of quality of life among adolescents living in residential youth care compared to adolescents in the general population and mental health services. *Health and Quality of Life Outcomes* 2015. Volum 13.(104). NTNU, STO.

Jozefiak, Thomas; Kayed, Nanna Sønnichsen; Rimehaug, Tormod; Wormdal, Anne Kristine; Brubakk, Ann-Mari; Wichstrøm, Lars. (nivå 1)

Prevalence and comorbidity of mental disorders among adolescents living in residential youth care. *European Child and Adolescent Psychiatry* 2015. NTNU, STO.

Jozefiak, Thomas; Tollefsen, Thomas Kristian. (nivå 1)

Måleegenskaper ved den norske versjonen av Child Health Questionnaire (CHQ). *PsykTest-BARN* 2015 (2). NTNU, RBUP-ØS.

Jozefiak, Thomas; Wallander, Jan Lance. (nivå 2)

Perceived family functioning, adolescent psychopathology and quality of life in the general population: a 6-month follow-up study. *Quality of Life Research* 2015. Volum Published ahead of print. s.1-9. NTNU, STO.

Kaasbøll, Jannike; Ranøyen, Ingunn; Nilsen, Wendy; Lydersen, Stian; Indredavik, Marit Sæbø. (nivå 1)

Associations between parental chronic pain and self-esteem, social competence, and family cohesion in adolescent girls and boys - Family linkage data from the HUNT study. *BMC Public Health* 2015. Volum 15.(1) s. 1-9. FHI, NTNU, STO.

Kornør, Hege; Jozefiak, Thomas; Hanssen-Bauer, Ketil; Hysing, Mari. (nivå 1)

Forsvarlig testbruk. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening* 2015. Volum 52.(7) s. 600-601. NTNU, RBUP-ØS, UNI.

Lønne, Greger; Johnsen, Lars Gunnar; Aas, Eline; Lydersen, Stian; Andresen, Hege; Rønning, Roar Eng; Nygaard, Øystein Petter. (nivå 2)

Comparing cost-effectiveness of X-stop with minimally invasive decompression in lumbar spinal stenosis; a randomized controlled trial. *Spine* 2015. Volum 40.(8) s. 514-520. NTNU, SI, STO, UiO.

Lydersen, Stian. (nivå 2)

Statistical review: frequently given comments. *Annals of the Rheumatic Diseases* 2015. Volum 74.(2) s. 323-325. NTNU.

Masaud, Tawfik; Dunne, Maria; Skokauskas, Norbert. (nivå 1)

Mental Health of Children Born to Immigrant Parents. *Community mental health journal* 2015. Volum 51.(1) s. 97-102. NTNU.

Mian, Ayesha I.; Milavi, Gordana; Skokauskas, Norbert. (nivå 1)

Child and adolescent psychiatry training: a global perspective. *Child and Adolescent Psychiatric Clinics of North America* 2015.

Volum 24.(4) s. 699-714. NTNU.

Nrugham, Latha; Holen, Are; Sund, Anne Mari. (nivå 1)

Attempted suicide and repeated attempts from adolescence to early adulthood; depression and stressful events. *Suicidologi* 2015. Volum 2. s. 42-49. NTNU, STO.

Nrugham, Latha; Holen, Are; Sund, Anne Mari. (nivå 1)

Attempted suicide and repeated attempts from adolescence to early adulthood: depression and stressful events. *Suicidology Online* 2015 (2) s. 42-49. NTNU, STO, UiO.

Nrugham, Latha; Holen, Are; Sund, Anne Mari. (nivå 1)

Prognosis and psychosocial outcomes of attempted suicide by early adolescence. *Journal of Nervous and Mental Disease* 2015. Volum 203.(4) s. 294-301. NTNU, STO, UiO.

Olsen, Alexander; Brunner, Jan Ferenc; Evensen, Kari A. Indre; Finnanger, Torun Gangaune; Vik, Anne; Skandsen, Toril; Landrø, Nils Inge; Håberg, Asta. (nivå 2)

Altered Cognitive Control Activations after Moderate-to-Severe Traumatic Brain Injury and Their Relationship to Injury Severity and Everyday-Life function. *Cerebral Cortex* 2015. Volum 25.(8) s. 2170-2180. NTNU, STO, UiO.

Prestmo, Anders; Hagen, Gunhild; Sletvold, Olav; Helbostad, Jorunn L.; Thingstad, Pernille; Taraldsen, Kristin; Lydersen, Stian; Halsteinli, Vidar; Saltnes, Turi; Lamb, Sarah; Johnsen, Lars Gunnar; Saltvedt, Ingvild. (nivå 2)

Comprehensive geriatric care for patients with hip fractures: a prospective, randomized, controlled trial. *The Lancet* 2015. Volum 385.(9978) s. 1623-1633. NTNU, STO.

Ranøyen, Ingunn; Stenseng, Frode; Kløckner, Christian; Wallander, Jan Lance; Jozefiak, Thomas. (nivå 1)

Familial aggregation of anxiety and depression in the community: the role of adolescents' self-esteem and physical activity level (the HUNT Study). *BMC Public Health* 2015. Vo-

lum 15.(1). NTNU, SAMFORSK, STO.

Reinfjell, Trude; Berg Kårstad, Silja; Berg-Nielsen, Turid Suzanne; Luby, Joan L.; Wichstrøm, Lars. (nivå 2)

Predictors of change in depressive symptoms from preschool to first grade. *Development and psychopathology (Print)* 2015. NTNU.

Rimol, Lars Morten; Bjuland, Knut Jørgen; Løhaugen, Gro; Martinussen, Marit; Evensen, Kari A. Indredavik; Indredavik, Marit Sæbø; Brubakk, Ann-Mari; Eikenes, Live; Håberg, Asta; Skranes, Jon Sverre. (nivå 2)

Cortical trajectories during adolescence in preterm born teenagers with very low birthweight. *Cortex* 2015. Volum 75. s. 120-130. NTNU, SSHF, STO.

Schei, Jorun; Nøvik, Torunn Stene; Thomsen, Per Hove; Indredavik, Marit Sæbø; Jozefiak, Thomas. (nivå 1)

Improved quality of life among adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder is mediated by protective factors: A cross sectional survey. *BMC Psychiatry* 2015. Volum 15.(108) s. – NTNU, STO.

Schei, Jorun; Nøvik, Torunn Stene; Thomsen, Per Hove; Lydersen, Stian; Indredavik, Marit Sæbø; Jozefiak, Thomas. (nivå 1)

What Predicts a Good Adolescent to Adult Transition in ADHD? The Role of Self-Reported Resilience. *Journal of Attention Disorders* 2015. NTNU, STO.

Seland, Monica; Sandseter, Ellen Beate Hansen; Bratterud, Åse. (nivå 1)

One- to three-year-old children's experience of subjective wellbeing in day care. *Contemporary Issues in Early Childhood* 2015. Volum 16.(1) s. 70-83. DMMH, NTNU.

Sigurdson, Johannes Foss; Undheim, Anne Mari; Wallander, Jan Lance; Lydersen, Stian; Sund, Anne Mari. (nivå 1)

The long-term effects of being bullied or a bully in adolescence on externalizing and internalizing mental health problems in adulthood. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health* 2015. Volum 9.(1). NTNU, STO.

Skarphedinsson, Gudmundur Águst; Weidle, Bernhard; Ivarsson, Tord. (nivå 1)
Sertraline treatment of nonresponders to extended cognitive-behavior therapy in pediatric obsessive-compulsive disorder. *Journal of child and adolescent psychopharmacology* 2015. Volum 25.(7) s. 574-579. NTNU, RBUP-ØS.

Skarphedinsson, Gudmundur Águst; Compton, Scott; Thomsen, Per Hove; Weidle, Bernhard; Dahl, Kitty; Nissen, Judith Becker; Torp, Nor Christian; Hybel, Katja Anna; Melin, Karin Holmgren; Valderhaug, Robert; Wentzel-Larsen, Tore; Ivarsson, Tord. (nivå 1)
Tics moderate sertraline-, but not cognitive-behavior therapy response in pediatric obsessive-compulsive disorder patients who do not respond to cognitive-behavior therapy. *Journal of child and adolescent psychopharmacology* 2015. Volum 25.(5) s. 432-439. NKVTS, NTNU, RBUP-ØS, VV.

Skarphedinsson, Gudmundur Águst; Melin, Karin Holmgren; Valderhaug, Robert; Wentzel-Larsen, Tore; Højgaard, David R.M.A.; Thomsen, Per Hove; Ivarsson, Tord. (nivå 1)
Evaluation of the factor structure of the Child Obsessive-Compulsive Impact Scale – Revised (COIS-R) in Scandinavia with confirmatory factor analysis. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders* 2015. Volum 7. s. 65-72. HMR, NKVTS, NTNU, RBUP-ØS.

Skarphedinsson, Gudmundur Águst; Weidle, Bernhard; Thomsen, Per Hove; Dahl, Kitty; Torp, Nor Christian; Nissen, Judith Becker; Melin, Karin; Hybel, Katja Anna; Valderhaug, Robert; Wentzel-Larsen, Tore; Compton, Scott; Ivarsson, Tord. (nivå 1)
Continued cognitive behavior therapy versus sertraline for children and adolescents with obsessive-compulsive disorder that were non-responders to cognitive behavior therapy - A randomized controlled trial. *European Child and Adolescent Psychiatry* 2015. Volum 24.(5) s. 591-602. NTNU, RBUP-ØS.

Skokauskas, Norbert; Carballedo, Angela; Fagan, A; Frodl, T. (nivå 1)
The role of sexual abuse on functional neuroimaging markers associated with major depressive disorder. *World Journal of Biological Psychiatry* 2015. Volum 16.(7) s. 513-520. NTNU.

Skokauskas, Norbert; Frodl, Thomas. (nivå 1)
Overlap between autism spectrum disorder and bipolar affective disorder. *Psychopathology* 2015. Volum 48.(4) s. 209-216. NTNU.

Skokauskas, Norbert.
The editorial and the vision for 2016. *World Child and Adolescent Psychiatry* 2015 (Tidsskrift – leder). NTNU.

Skokauskas, Norbert.
The editorial, *World Child and Adolescent Psychiatry* 8, 1. *World Child and Adolescent Psychiatry* 2015 (Tidsskrift – leder). NTNU.

Skorpen, Anna Carina G.; Skomsvoll, Johan F; Gilboe, Inge-Margrethe; Lydersen, Stian; Wallenius, Marianne. (nivå 2)
Disease activity in women with systemic lupus erythematosus during pregnancy and the first year post partum. *Arthritis & Rheumatology* 2015. Volum 67. Suppl. 10 s. 3065-3066. STO, OUS, NTNU.

Skrove, Marit Synnøve; Romundstad, Pål Richard; Indredavik, Marit Sæbø. (nivå 1)
Chronic multisite pain in adolescent girls and boys with emotional and behavioral problems: the Young-HUNT study. *European Child and Adolescent Psychiatry* 2015. Volum 24.(5) s. 503-515. NTNU, STO.

Solberg, Cathrine; Larsson, Bo Sture; Jozefiak, Thomas. (nivå 1)
Consumer satisfaction with the Child and Adolescent Mental Health Service and its association with treatment outcome: A 3-4-year follow-up study. *Nordic Journal of Psychiatry* 2015. Volum 69.(3) s. 224-232. NTNU.

Stenseng, Frode; Belsky, Jay; Skalicka, Vera; Wichstrøm, Lars. (nivå 2)
Peer Rejection and Attention Deficit Hyperactivity Disorder Symptoms: Reciprocal Relations Through Ages 4, 6, and 8. *Child Development* 2015. NTNU, SAMFORSK.

Stenseng, Frode; Belsky, Jay; Skalicka, Vera; Wichstrøm, Lars. (nivå 2)
Social Exclusion Predicts Impaired Self-Regulation: A 2-Year Longitudinal Panel Study Including the Transition from Preschool to School. *Journal of personality* 2015. Volum 83.(2) s. 212-220. NTNU, SAMFORSK, STO.

Strand, Kristin Melheim; Dahlseng, Magnus Odin; Lydersen, Stian; Roe, T; Jahnsen, Reidun; Andersen, Guro Lillemoen; Vik, Torstein. (nivå 1)
Growth during infancy and early childhood in children with cerebral palsy. *Developmental Medicine & Child Neurology* 2015. Volum 57. Suppl. S5 s. 41. SIV, HIOA, OUS, NTNU.

Sæther, Rannei; Helbostad, Jorunn L.; Adde, Lars; Brændvik, Siri Merete; Lydersen, Stian; Vik, Torstein. (nivå 1)
The relationship between trunk control in sitting and during gait in children and adolescents with cerebral palsy. *Developmental Medicine & Child Neurology* 2015. Volum 57. (4) s. 344-350. NTNU, STO.

Søndena, Erik; Wangsholm, Marit; Iversen, Valentina Cabral. (nivå 1)
Failing Communication with inmates: An explorative study of the content of the letters from the correctional services. *Open Journal of Social Sciences* 2015, Volum 3. s. 144-149. NTNU, STO.

Søndena, Erik; Whittington, Richard; Lauvrud, Christian; Nonstad, Kåre. (nivå 1)
Job stress, burnout and job satisfaction in staff working with people with intellectual disabilities: community and criminal justice care. *Journal of intellectual disabilities and offending behaviour* 2015, Volum 6.(1) s. 44-52. NTNU, STO.

Taraldsen, Kristin; Thingstad, Pernille; Slet-

vold, Olav; Saltvedt, Ingvild; Lydersen, Stian; Granat, Malcolm H.; Chastin, Sebastien; Helbostad, Jorunn L. (nivå 1)
The long-term effect of being treated in a geriatric ward compared to an orthopaedic ward on six measures of free-living physical behavior 4 and 12 months after a hip fracture – a randomised controlled trial. *BMC Geriatrics* 2015. Volum 15:160. NTNU, STO.

Torp, Nor Christian; Dahl, Kitty; Skarphedinsson, Gudmundur Águst; Compton, Scott; Thomsen, Per Hove; Weidle, Bernhard; Hybel, Katja Anna; Valderhaug, Robert; Melin, Karin Holmgren; Nissen, Judith Becker; Ivarsson, Tord. (nivå 2)
Predictors associated with improved cognitive-behavioral therapy outcome in pediatric obsessive-compulsive disorder. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry* 2015. Volum 54.(3) s. 200-207. NTNU, RBUP-ØS, VV.

Torp, Nor Christian; Dahl, Kitty; Skarphedinsson, Gudmundur Águst; Thomsen, Per Hove; Valderhaug, Robert; Weidle, Bernhard; Holmgren, Karin Elisabeth; Hybel, Katja Anna; Nissen, Judith Becker; Lenhard, Fabian; Wentzel-Larsen, Tore; Franklin, Martin E.; Ivarsson, Tord. (nivå 2)
Effectiveness of cognitive behavior treatment for pediatric obsessive-compulsive disorder: Acute outcomes from the Nordic Long-term OCD Treatment Study (NordLOTS). *Behaviour Research and Therapy* 2015. Volum 64. s.15-23. NTNU, RBUP-ØS, VV.

Varmdal, Torunn; Ellekjær, Hanne; Fjærtøft, Hild; Indredavik, Bent; Lydersen, Stian; Bønaa, Kaare Harald. (nivå 1)
Inter-rater reliability of a national acute stroke register. *BMC Research Notes* 2015. Volum 8:584. NTNU, STO, UiT.

Viddal, Kristine Rensvik; Berg-Nielsen, Turid Suzanne; Wan, Ming Wai; Green, Jonathan; Hygen, Beate Wold; Wichstrøm, Lars. (nivå 1)
Secure attachment promotes the development of effortful control in boys. *Attachment & Human Development* 2015. Volum 17.(3) s. 319-335. NTNU, RBUP-ØS, SAMFORSK, STO.

Vifladt, Anne; Simonsen, Bjørg Øfstedal; Lydersen, Stian; Farup, Per Grønnaas. (nivå 1)
The Culture of Incident Reporting and Feedback: A Cross-Sectional Study in a Hospital Setting. *Open Journal of Nursing* 2015. Volum 5. s.1042-1052. NTNU, SI.

Weider, Siri; Indredavik, Marit Sæbø; Lydersen, Stian; Hestad, Knut. (nivå 1)
Central Coherence, Visuoconstruction and Visual Memory in Patients with Eating Disorders as Measured by Different Scoring Methods of the Rey Complex Figure Test. *European eating disorders review* 2015 s. 106-113. HIHM, HNT, NTNU, SI, STO.

Weider, Siri; Indredavik, Marit Sæbø; Lydersen, Stian; Hestad, Knut. (nivå 2)
Neuropsychological function in patients with anorexia nervosa or bulimia nervosa. *International Journal of Eating Disorders* 2015. Volum 48.(4) s. 397-405. HNT, NTNU, SI, STO.

Weidle, Bernhard. (nivå 1)
Livskvalitet og komorbiditet hos barn med tvangslidelse. *Tidsskrift for Den norske legeforening* 2015. Volum 135.(17) s. 1582-1582. NTNU.

Wetterling, Friedrich; McCarthy, Hazel; Tozzi, Leonardo; Skokauskas, Norbert; O'Doherty, John P.; Mulligan, Aisling; Meaney, James; Fagan, Andreio J.; Gill, Michael; Frodl, Thomas. (nivå 2)
Impaired reward processing in the human prefrontal cortex distinguishes between persistent and remittent attention deficit hyperactivity disorder. *Human Brain Mapping* 2015. Volum 36.(11) s. 4648-4663. NTNU.

Aasen, Ann Margareth; Lekhal, Ratib; Drugli, May Britt; Nordahl, Thomas. (nivå 1)
Kjønnforskjeller i skolefaglige prestasjoner - forklaringer i elevenes holdninger til og væremåte i skolen, samt relasjonelle forhold. *Paideia* 2015 (09) s. 76-89. HIHM, NTNU.

Bøker og bokkapitler

Grøholt, Berit; Garløv, Ida; Weidle, Bernhard; Sommerschild, Hilchen.
Lærebok i barnepsykiatri, 5. utgave. Universitetsforlaget 2015 (ISBN 978-82-15-02285-7) 444 s. NTNU, UiO.

Rimehaug, Tormod; Børstad, Jorunn Marie.
Fleksibilitet og virksomme faktorer i manualbaserte forebyggingsgrupper. I: *Familier i motbakke*. Fagbokforlaget 2015 ISBN 978-82-450-1651-2. HNT, NTNU.

Rimehaug, Tormod; Helmersberg, Ingunn.
Dyrke vekstkraft og forvente uår. Implementering av forebyggende tiltak. I: *Familier i motbakke*. Fagbokforlaget 2015. ISBN 978-82-450-1651-2. HNT, NTNU.

Søndenaa, Erik.
Psykisk utviklingshemming. I: *Rettspsykiatriske beretninger: om sakkyndighet og menneskeskjebner*. Gyldendal Akademisk 2015 ISBN 978-82-05-48459-7. s. 146-161. NTNU, STO.

Thomassen, Øyvind; Søndenaa, Erik.
Fra idioti og imbecilitet til utviklingshemming. I: *Galskapens fengsel*. Trondheim: Norsk rettsmuseum 2015 ISBN 978-82-997518-2-7. s. 79-90. NTNU.

Thomsen, Per Hove; Weidle, Bernhard.
Behandling af børn og unge med OCD. En praksismanual. Hans Reitzels Forlag 2015 (ISBN 978-87-412-6129-4) 272 s. NTNU.

Rapporter og doktoravhandlinger

Kaasbøll, Jannike
Parental Chronic Pain and Aspects of Mental Health in Adolescent Offspring. The HUNT Study. Trondheim: NTNU 2015 (ISBN 9788232609918) 127 s. Dr. Avhandling (2015:167). NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen; Jozefiak, Thomas; Rimehaug, Tormod; Tjelflaat, Torill; Brubakk, Ann-Mari; Wichstrøm, Lars.
Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner. Rapport RKBU Midt-Norge, 54 s. NTNU.

Lurie, James
Barneverntjenestens arbeid med bekymringsmeldinger i Trøndelag. Rapport 2/2015 i skriftserien til Regionalt kunnskapssenter for Barne og unge Psykisk helse og barnevern. Trondheim: Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - Psykisk helse og barnevern, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet 2015 (ISBN 9788293343028) 50 s. NTNU.

Lurie, James M; Kvaran, Inge; Tjelflaat, Torill; Sørlie, Hanne Elisabeth.
Barneverntjenestens arbeid med barnevernundersøkelser i Midt-Norge. Rapport 4/2015 i skriftserien til Regionalt kunnskapssenter for Barne og unge Psykisk helse og barnevern. Trondheim: Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - Psykisk helse og barnevern, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet 2015 (ISBN 978-82-93343-06-6) 41 s. NTNU.

Ness, Sigrud; Rimehaug, Tormod.
De utrolige årenes foreldreprogram i Verdal kommune. En evaluering av brukertilfredshet, foreldreutbytte og endring av barns atferd ved langvarig kommunal drift.. Trondheim: Skriftserien til RKBU, Rapport 3/2015 2015 (ISBN 9788293343042) 63 s. NTNU.

Ranøyen, Ingunn.
Internalizing Symptoms in Adolescence: Familial Aggregation and Other Psychosocial Factors. Trondheim: NTNU 2015

(ISBN 978-82-326-0837-9) 176 s. Dr. Avhandling (2015:90). NTNU.

Schei, Jorun.
Psychiatric problems, protective factors and outcomes in adolescents with ADHD. The role of self-perceptions. Trondheim: NTNU 2015 (ISBN 9788232611812) 153 s. Dr. Avhandling (2015:262).

Skrove, Marit Synnøve.
Emotional symptoms, lifestyle and somatic aspects in adolescence. The importance of resilience factors. Trondheim: NTNU 2015 (ISBN 9788232610853) 141 s. Dr. Avhandling (2015:214).

Tjelflaat, Torill.
BARN I BARNEINSTITUSJONER - RETTIGHETER OG OMSORG Et tilbakeblikk i historien. Trondheim: NTNU, RKBU Midt-Norge 2015 (ISBN 978-82-93343-00-4) 50 s. NTNU.

Vis, Svein Arild; Storvold, Aina; Skilbred, Dag Tore; Christiansen, Øivin; Andersen, Anne.
Statusrapport om barnevernets undersøkelsesarbeid - høsten 2014. Tromsø: Uit The arctic university of Norway 2015 (ISBN 978-82-93031-37-6) 75 s. NTNU, RBUP-ØS, UiT, UNI.

Weidle, Bernhard.
Children and Adolescents with Obsessive-Compulsive Disorder: Comorbidity and Quality of Life. Trondheim: NTNU 2015 (ISBN 978-82-326-0696-2) 150 s. Dr. Ahandling (2015:14). NTNU.

Westbye, Odd Sverre.
Intern skriftserie 1-2015 St. Olavs BUP-klinikk Brukernes erfaringer med BUP-klinikk St. Olavs Hospital. St. Olavs Hospital BUP-klinikk 2015 20 s. NTNU.

Westbye, Odd Sverre.
Intern skriftserie 2-2015, St. Olavs BUP-klinikk Ungdom og foreldres erfaringer med BUP-klinikk St. Olavs Hospital. Trondheim. St. Olavs Hospital BUP-klinikk 2015 12 s. NTNU.

Vitenskapelige foredrag

Bjuland, Knut Jørgen; Løhaugen, Gro; Indredavik, Marit Sæbø; Martinussen, Marit; Brubakk, Ann-Mari; Håberg, Asta; Skranes, Jon Sverre; Rimol, Lars Morten.

Reduced local gyrification index in very low birth -weight (VLBW) adolescents and young adults. OHBM Meeting 2015. Arr.: Organization of Human Brain Mapping. Honolulu 8-14.6.2015. NTNU.

Bjuland, Knut Jørgen; Løhaugen, Gro; Indredavik, Marit Sæbø; Martinussen, Marit; Brubakk, Ann-Mari; Håberg, Asta; Skranes, Jon Sverre; Rimol, Lars Morten.

Reduced local gyrification index in very low birth-weight survivors. Pediatric Academic Society Annual Meeting 2015. Arr.: Society for Pediatric Research. 25-28.4.2015, San Diego, California. NTNU.

Borelly, Birgitte Therese; Sund, Anne Mari.
Suicidal ideation, Self-harm, Suicide Attempts and Suicide Contagion among Norwegian Adolescents. Nordic Congress of Psychiatry; København 20.-23.9.2015. NTNU, STØ.

Holen, Solveig; Martinsen, Kristin Dagmar; Neumer, Simon-Peter; Waaktaar, Trine; Sund, Anne Mari; Patras, Joshua; Rasmussen, Lene-Mari Potulski; Adolfsen, Frode.
Angst eller depresjon? Hvem nå man med indikert forebyggende tiltak for emosjonelle lidelser i skolen? Atferdskonferanse, 10.11.2015. NTNU, RBUP-ØS, UiO, UiT.

Høivik, Magnhild Singstad.

Konferansen "Trygg og utforskende": Forskning på video feedback: funn fra en norsk studie på effekten av Marte Meo. RKBU Vest-konferansen 2015 i Arr.: RKBU Vest, Bergen 5-6.5.2015. NTNU.

Høivik, Magnhild Singstad.

Presentasjon av funn fra Marte Meo-effektstudie, RBUP Øst og Sør. Arr.: RBUP Øst og Sør, Oslo 3.5.2015. NTNU.

Jozefiak, Thomas; Greger, Hanne Klæboe.
Forskningsresultater fra studien "Psykisk

helse hos barn og ungdom i barnevernsinstitusjoner" - hvordan kan BUP hjelpe? Foredrag seminar Arr.: Vestre Viken HF, Asker 8.9.2015. NTNU, STØ.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Barnevern og psykisk helse - resultater fra forskningsprosjektet; Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner. Arr.: Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Barnevernkonferansen i Møre og Romsdal, Geiranger 29-30.9.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Presentasjon av sluttresultater fra forskningsprosjektet "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner". Barnevernkonferanse LO Stat, Bergen 21.4.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Resultater fra forskningsprosjektet "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner". Fylkesmannskonferansen i Sør-Trøndelag, Trondheim 30.9.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen; Jozefiak, Thomas.

Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner - resultater fra forskningsprosjektet. Nasjonal fagkonferanse. Arr.: Atferdssenteret Oslo 11.11.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen; Jozefiak, Thomas.

Psykisk helse hos ungdommer i Norske barneverninstitusjoner. Årlig lederkonferanse i NBUP, Sandefjord. Arr.: NBUP. 21.10.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen; Jozefiak, Thomas.

Ungdommer i barneverninstitusjoner og psykisk helse. Barn og unge - psykisk helse - med fokus på barnevernet og barnevernsbar-na; Arr.: Faglig forum for helse og sosialfag - konferanse 9.11.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen; Jozefiak, Thomas; Tjelflaat, Torill; Wichstrøm, Lars.

Psykisk helse hos barn og unge i barnever-

ninstitusjoner. "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner"; Bufdir og Hdir lansering av sluttrapport 23.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen; Jozefiak, Thomas; Tjelflaat, Torill; Wichstrøm, Lars.

Sluttkonferanse - Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner. Sluttkonferanse for forskningsprosjektet Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner. Arr.: RKBU Midt-Norge 20.11.2015. NTNU.

Lozano-Botellero, Violeta Nazaret; Skranes, Jon Sverre; Lydersen, Stian; Brubakk, Ann-Mari; Indredavik, Marit Sæbø; Martinussen, Marit.

Cerebellar volumes and psychiatric disorders in VLBW adolescents. Pediatric Academic Society Annual Meeting 2015. Arr.: Society for Pediatric Research. San Diego, California 25-28.4.2015. NTNU.

Mehlum, Lars; Ramberg, Maria; Tørmoen, Anita Johanna; Haga, Egil; Diep, Lien My; Stanley, Barbara; Miller, Alec L; Sund, Anne Mari; Grøholt, Berit.

Dialectical Behavior Therapy Compared With Enhanced Usual Care for Adolescents with Repeated Suicidal and Self-harming Behavior: Outcomes over a 1-year Follow-Up. Nordic Congress of Psychiatry, København 21.9.-1.10.2015. UiO, NTNU.

Mehlum, Lars; Ramberg, Maria; Tørmoen, Anita Johanna; Haga, Egil; Diep, Lien My; Stanley, Barbara; Miller, Alec L; Sund, Anne Mari; Grøholt, Berit.

One year follow-up of Dialectical Behavior Therapy vs. Enhanced Usual Care for Self-harming Adolescents. 28th World Congress of the International Association for Suicide Prevention, Preconference Workshop, Montreal 16.-20.5.2015. UiO, NTNU.

Neumer, Simon-Peter; Patras, Joshua; Martinsen, Kristin Dagmar; Holen, Solveig; Rasmussen, Lene-Mari Potulski; Adolfsen, Frode; Sund, Anne Mari.

Coping Kids : a randomized controlled study of a new indicated preventive intervention

for children with symptoms of anxiety and depression. Session, Arr.: NFR, 2.-4.2.2015. NTNU, RBUP-ØS, STØ, UiO, UiT.

Nonstad, Kåre; Søndena, Erik; Taylor, John L; Dragsten, Frode; Gravdal, Geir Bjarte.

Validation of a brief screening instrument for personality disorder in a specialist health-care service for people with intellectual disabilities in Norway. EAMHID 10th Congress, 9.-11.9.2015. NTNU, STØ.

Patras, Joshua; Martinsen, Kristin Dagmar; Neumer, Simon-Peter; Holen, Solveig; Rasmussen, Lene-Mari Potulski; Adolfsen, Frode; Sund, Anne Mari.

A randomized controlled study of the Coping Kids: A new indicated preventive intervention for children with symptoms of anxiety and depression. Arr.: RKBU Vest. Research meeting for youth anxiety disorders, 9.3.2015. NTNU, RBUP-ØS, STØ, UiO, UiT.

Patras, Joshua; Martinsen, Kristin Dagmar; Neumer, Simon-Peter; Rasmussen, Lene-Mari Potulski; Adolfsen, Frode; Holen, Solveig; Sund, Anne Mari.

Implementation of the Coping Kids: An Indicated Preventive Intervention for Children with Symptoms of Anxiety and Depression. Child and Adolescent Meeting at the Danish Center for Social Research SFI, 29.10.2015. NTNU, RBUP-ØS, UiO, UiT.

Rimol, Lars Morten; Bjuland, Knut Jørgen; Løhaugen, Gro; Indredavik, Marit Sæbø; Martinussen, Marit; Brubakk, Ann-Mari; Håberg, Asta; Skranes, Jon Sverre.

Development of cortical surface area and thickness from 14 to 19 years of age studied with MRI-based brain morphometry. OHBM Meeting 2015. Arr.: Organization of Human Brain Mapping Honolulu, HI, konferanse 14.-18.6.2015 NTNU.

Rimol, Lars Morten; Bjuland, Knut Jørgen; Løhaugen, Gro; Indredavik, Marit Sæbø; Martinussen, Marit; Brubakk, Ann-Mari; Håberg, Asta; Skranes, Jon Sverre.

Development of cortical surface area and thickness from 14 to 19 years of age studied

with MRI-based brain morphometry. Pediatric Academic Society Annual Meeting 2015. Arr.: Society for Pediatric Research, San Diego, California. Konferanse 25.-28.4.2015. NTNU.

Saltvedt, Ingvild; Helbostad, Jorunn L.; Lydersen, Stian; Taraldsen, Kristin; Thingstad, Pernille; Sletvold, Olav.

Which patients benefit from orthogeriatric care. Subgroup analysis from The Trondheim Hip Fracture Trial. Fragility Fractures Network Conference, Rotterdam 3.-5.9.2015. NTNU.

Saltvedt, Ingvild; Prestmo, Anders; Helbostad, Jorunn L.; Lydersen, Stian; Taraldsen, Kristin; Thingstad, Pernille; Sletvold, Olav.

Which patients benefit from orthogeriatric care? Subgroup analysis from The Trondheim Hip Fracture Trial. European Geriatric Medicine Society conference 2015; 16.-18.9.2015. NTNU, STO.

Skarphedinsson, Gudmundur Águst; Weidle, Bernhard; Thomsen, Per Hove; Compton, Scott; Dahl, Kitty; Torp, Nor Christian; Nissen, Judith Becker; Melin, Karin Holmgren; Hybel, Katja Anna; Valderhaug, Robert; Wentzel-Larsen, Tore; Ivarsson, Tord.

Continued cognitive-behavior therapy versus sertraline for children and adolescents with obsessive-compulsive disorder that were non-responders to cognitive-behavior therapy: Treatment outcome and moderator analysis. European Society for Child and Adolescent Psychiatry (ESCAP) International Congress, Madrid 20.-24.6.2015. HIH, NTNU, RBUP-ØS, UiO.

Skarphedinsson, Gudmundur Águst; Weidle, Bernhard; Thomsen, Per Hove; Compton, Scott; Dahl, Kitty; Torp, Nor Christian; Nissen, Judith Becker; Melin, Karin Holmgren; Hybel, Katja Anna; Valderhaug, Robert; Wentzel-Larsen, Tore; Ivarsson, Tord.

Continued cognitive-behavior therapy versus sertraline for children and adolescents with obsessive-compulsive disorder that were non-responders to cognitive-behavior therapy: Treatment outcome and moderator analysis. Nordic Congress of Psychiatry. København 20.-23.9.2015. HIH, NTNU, RBUP-ØS.

Skokauskas, Norbert.

Consortium on academic child and adolescent psychiatry in the Far East. World Psychiatric Association Congress. 1.-4.6.2015. NTNU.

Skokauskas, Norbert.

Overlap between autism spectrum disorder and bipolar affective disorder. WPA Congress. (Årsmøte) 1.-4.6.2015. NTNU.

Skokauskas, Norbert.

Advancing child and adolescent psychiatry and mental health. The 8th Congress of ASCAPAP. Kuala Lumpur, Malaysia 19.-22.8.2015. NTNU.

Skokauskas, Norbert.

Developmental disorders and the organization and functioning of multi-disciplinary teams. Methodological and legal aspects of diagnosis, treatment and social care of mental and behavioral disorders across the life span, Kyiv, Ukraine. Årsmøte 22.4.2015. NTNU.

Skokauskas, Norbert.

Intellectual disability in children and adolescent. 8th ASCAPAP Congress. Kuala Lumpur, Malaysia. Årsmøte 19.-22.8.2015. NTNU.

Skokauskas, Norbert.

Introduction to global child and adolescent mental health, the 15th Congress of the International Federation for Psychiatric Epidemiology. 15th Congress of the International Federation for Psychiatric Epidemiology. Bergen, Norway 7.-10.10.2015. NTNU.

Skokauskas, Norbert.

Skokauskas N., A.Guerrero, J.Hunt, C.Santos, D.S. Fung, B. Bernstein, D. Alicata, A. Ghiasuddin, S.Tan, A.Sourander, D. Peeples. The Special Interest Study Group on Problem-Based Learning in Child and Adolescent Psychiatry was held at the 62th Annual Meeting of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, AACAP. 30.10.2015. NTNU.

Sletvold, Olav; Prestmo, Anders; Hagen, Gunhild; Helbostad, Jorunn L.; Lydersen,

Stian; Halsteinli, Vidar; Taraldsen, Kristin; Thingstad, Pernille; Lamb, Sarah; Saltvedt, Ingvild.

The Trondheim Hip Fracture Trial-A breakthrough for acute orthogeriatric care. Helse Midt-Norges årlige forskningskonferanse, Stjørdal 9.-10.6.2015. NTNU, STO.

Strand, Kristin Melheim; Dahlseng, Magnus Odin; Lydersen, Stian; Roe, T; Jahnsen, Reidun; Andersen, Guro Lillemoen; Vik, Torstein.

Growth during infancy and early childhood in children with cerebral palsy. American Academy for Cerebral Palsy and Developmental Medicine (AACPDM) 69th Annual Meeting in Austin Texas 21.-24.10.2015. SIV, HIOA, OUS, NTNU.

Sund, Anne Mari; Sigurdson, Johannes Foss; Undheim, Anne Mari.

Longitudinal associations between bullying involvement and suicidal ideation and self-harm from adolescence to adult age. Nordic Congress of Psychiatry, København 20.-23.9.2015. NTNU, STO.

Sund, Anne Mari; Sigurdson, Johannes Foss; Undheim, Anne Mari; Wichstrøm, Lars; Lydersen, Stian.

Have potential risk and protective factors in early adolescence any lasting effects on the trajectories of depressive symptoms over to adult age? ESCAP 2015, Madrid 20.-24.6.2015. NTNU, STO.

Undheim, Anne Mari; Sigurdson, Johannes Foss; Sund, Anne Mari.

Bullying involvement in early adolescence years; impact on mental health problems and use of services in adulthood. ESCAP Madrid Vitenskapelig konferanse, 20.-24.6.2015. NTNU, STO.

Undheim, Anne Mari; Sund, Anne Mari.

How do they cope? Coping and depression among 12-15-year-old adolescents involved in bullying. ESCAP Madrid Vitenskapelig konferanse, 20.-24.6.2015. NTNU, STO.

Weidle, Bernhard.

Does Cognitive Behavioural Therapy improve Quality of Life in children and adolescents with Obsessive-Compulsive Disorder? 45.

Annual EABCT Congress, Jerusalem 31.8.-3.9.2015. NTNU.

Weidle, Bernhard.

Treatment effects on Quality of Life in children and adolescents with OCD (results from the NordLOTS study). 31st Nordic Congress of Psychiatry, København 20.-23.9.2015. NTNU.

Faglige foredrag

Bovim, Martina Reiten; Askim, Torunn; Lydersen, Stian; Indredavik, Bent.

Complications in the first week after stroke - a ten years comparison. Arr.: The European Stroke Organisation. The European Stroke Organisation Conference 2015 Glasgow 17-19.4.2015. NTNU.

Drugli, May Britt

God kvalitet på hverdagssituasjoner i barnehagen. Læringsledelse Arr.: LSP, Universitet i Aalborg, Danmark. Oppstartkonferanse, Kolding, Danmark 25.11.2015.. NTNU.

Drugli, May Britt

Gode relasjoner - hjørnestein i pedagogisk arbeid. Trygg Læring konferansen 2015. Arr.: Trygg Læring. Oslo 19.11.2015. NTNU.

Drugli, May Britt

Hva vet vi om skolemiljø som fremmer trivsel og læring? Regelverk i praksis - konferanse. Arr.: Utdanningsdirektoratet og Fylkesmannen i NT. Stjørdal 8.4.2015. NTNU.

Drugli, May Britt

Psykiske vansker hos barn i barnehagealder. Barnehagekonferansen i Rogaland. Arr.: Fylkesmannen i Rogaland, Stavanger 27.5.2015. NTNU.

Drugli, May Britt

Relasjoner - hjørnestein i pedagogisk lederskap. Arr.: SEPU, Høgskolen i Hedmark, Universitetet i Aarhus. LP-konferansen 2015. Hamar 20-21.5.2015.. HIHM, NTNU.

Hanssen-Bauer, Ketil; Martinussen, Monica; Jozefiak, Thomas.

Gladpsykometri- om psykometri på en enkel måte. Arr.: RBUP Øst-Sør. Konferanse; Tester og kartleggingsverktøy i teori og praksis 30.11.2015 i Oslo. NTNU, RBUP-ØS, UiT.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Presentasjon av resultater fra forskningsprosjektet "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner". Arr.: RBUP Øst Sør. Erfaringskonferanse opplæringsprogram i psykisk helse - Oslo 13.4.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner. Regionråd – RBUP Øst-Sør, 20.4.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Sluttresultater fra forskningsprosjektet "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner". Arr.: St. Olavs Hospital, BUP. Kurs i psykisk helse og suicidalitet, Trondheim 21.5.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Resultater fra forskningsprosjektet "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner". Arr.: Psykisk helsevern i region Hedemark/innlandet – Trondheim, seminar 6.11.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Resultater fra forskningsprosjektet "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner". Arr.: NAPHA. Nasjonal nettverkssamling, Oslo 18.11.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen; Jozefiak, Thomas.

Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner. Seminar i fagavdeling for barnevern i Bufdir. Arr.: Bufdir, Oslo 15.6.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen; Jozefiak, Thomas.

Psykisk helse og barnevern - resultater fra forskningsprosjektet "Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjoner". Seminar/ fagdag - arr.: Lokalt samarbeidsorgan for barn og unge, Trondheim 23.9.2015. NTNU.

Lurie, James M.

The Convention on the Rights of the Child and Child Poverty. Ethics of Inclusion: The role of social work in social transformation and innovation; Ethics of Inclusion: The role of social work in social transformation and innovation. Arr.: School of Social Work Theory and Practice, IUC. Conference in Dubrovnik Croatia, 21-25.9.2015. NTNU.

Neumer, Simon-Peter; Sund, Anne Mari; Martinsen, Kristin Dagmar; Rasmussen, Lene-Mari Potulski; Holen, Solveig; Adolfsen, Frode; Patras, Joshua.

Tidlig intervensjon - Mestrende barn. Samarbeid mellom sentrene i praksis. Foredrag; 29.-30.1.2015. NTNU, RBUP-ØS, STO, UiO, UiT.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering av gruppeledere og skoler. Presentasjon for rektornettverk - Lerkendal bydel; 4.3.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift høsten-15. Presentasjon for lærere og foreldre. Rosmælen skole, 26.2.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift høsten-15. Presentasjon for lærere. Byåsen skole, 9.3.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift høsten-15. Presentasjon for foreldrene. Charlottenlund skole, 25.2.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift høsten-15. Presentasjon for foreldre og lærere. Høyeggen skole, 23.3.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift høsten-15. Presentasjon for foreldre og lærere. Ranheim skole, 12.3.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift høsten-15. Presentasjon for foreldre. Byåsen skole, 18.3.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift høsten-15. Presentasjon for foreldre og lærere. Hovin skole, 16.3.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift høsten-15. Gimse skole.. Presentasjon for foreldre. Gimse skole, 14.4.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift høsten-15. Kolstad skole. Presentasjon for foreldrene og lærere. Kolstad skole, 25.3.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift høsten-15. Lundamo skole. Presentasjon for foreldre. Lundamo skole, 21.4.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift høsten-15. Åsvang skole. Presentasjon for foreldre. Åsvang skole, 24.3.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift våren-16. Presentasjon for lærere. Charlottenlund skole, 16.9.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift våren-16. Byåsen skole. Presentasjon for lærere og foreldre. Byåsen skole, 21.9.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift våren-16. Charlottenlund skole. Presentasjon for foreldre. Charlottenlund skole, 23.9.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. En studie for engstelige og triste barn. Rekruttering ift våren-16. Hårstad skole. Presentasjon for foreldre og lærere. Hårstad skole, 2.9.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. Rekruttering av skoler og gruppeledere. Presentasjon på rektornettverk – Østbyen, 21.2.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. Rekruttering ift høsten-15. Presentasjon for lærere. Åsvang skole, 2.2.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. Rekruttering ift høsten-15. Presentasjon for lærere og rektor. Hårstad skole, 3.2.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. Rekruttering ift høsten-15. Presentasjon for lærere og rektor. Hårstad skole, 3.2.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. Rekruttering ift våren-15. Presentasjon for lærere og skolekontakt. Lundamo skole, 9.2.2015. NTNU.

Pedersen, Marit Løvteit.

TIM-studien. Tidlig Intervensjon Mestrende barn. Rekruttering ift våren-15. Presentasjon for lærere og helsesøster, Charlottenlund skole, 2.2.2015. NTNU.

Rasmussen, Lene-Mari Potulski; Patras, Joshua; Neumer, Simon-Peter; Adolfsen, Frode; Martinussen, Monica; Martinsen, Kristin Dagmar; Sund, Anne Mari; Holen, Solveig.

The Practitioners` Role in the Delivery and Implementation of a new Transdiagnostic CBT-based Program - The EMOTION Program. ABCT Annual Conference 2015, Chicago Illinois, 12.-15.11.2015. NTNU, RBUP-ØS, UiO, UiT.

Sandnes, Kjersti.

Adoptivbarn og psykisk helse. Arr.: RBUP Øst Sør. Kurs for fagpersoner som jobber med adopsjon eller adoptivbarn, 2.6.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Barnehager med høy kvalitet. Nettverksmøte for ledere i Trondheim kommune, Østbyen bydel, 21.4.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Barnehager med høy kvalitet. Nettverksmøte for ledere i Trondheim kommune, Heimdal bydel, 28.4.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Barnehager med høy kvalitet. Nettverksmøte for ledere i Trondheim kommune, Lerkendal bydel, 14.4.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Barnehager med høy kvalitet. Nettverksmøte for ledere i Trondheim kommune, Midtbyen bydel, 7.4.2015-04-07. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Begrepet tilknytning og tilknytningsforstyrrelser Kartlegging ved bekymring for omsorgspersoner. Arr.: RKBU Midt-Norge. Kurs for fastleger; 3.3.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Circle of Security. Vedlikeholdsseminar for

sertifiserte cos-terapeuter. Arr.: RBUP Øst Sør. Vedlikeholdsseminar for sertifiserte terapeuter; 11.- 12.2.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

"Hvordan se og forstå barns uttrykk" "Erfaringer fra modellkommuneforsøket". Fagdag for barnehageansatte i Trondheim kommune; 19.3.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Kvalitet i barnehagen. Fagdag for ansatte i barnehager i Trondheim kommune, 8.10.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Kvalitet i barnehagen. Fagdag for ansatte i PPT i Trondheim kommune, 4.12.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Om mentalisering og barns tilknytning. Fagdag for ICDP-veiledere i Trondheim kommune, 25.5.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Om tilknytning og emosjonsregulering. Arr.: RBUP Øst Sør og RKBU Midt-Norge, Opplæring i manualisert Marte Meo- VIPI, Trondheim 3.11.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Opplæring i bruk av ASQ og ASQ:SE. Arr.: RKBU Midt-Norge. Kurs i Trondheim, 17-18.9.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Samhandling rundt barn av psykisk syke, eller av foreldre med rusproblemer. Arr.: NAPHA og Helsedirektoratet konferanse; Nasjonal nettverkssamling for rask psykisk helsehjelp, psykologer i kommunene og deres ledere i Oslo 17-19.11.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Samling for veiledere i Tidlig Inn. Arr.: KORUS. Veiledersamling for veiledere i Tidlig Inn. Trondheim 15.4.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Små barn i barnehagen- familiebarnehage-

nes rolle. Seminar for ansatte i familiebarnehager i Trondheim kommune, 16.3.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Små barns utvikling og tilknytning som forståelse for barns behov i barnehagen. Arr.: Snåsa, Høylandet og Namsskogan kommuner. Fagdag for barnehageansatte, jordmødre og helsesøstre i Snåsa, Høylandet og Namsskogan i Snåsa 17.8.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Små barns utvikling og tilknytning som grunnlag for forståelse for barns behov i barnehagen. Fagdag for ansatte i barnehager i Rissa kommune; 16.4.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Tidlig Inn Dag 3: Å bli trygg på å spørre om psykisk helse i svangerskap og barseltid. Opplæring i å kartlegge og bruke støttesamtale. Arr.: KORUS. Kurs for jordmødre, helsesøstre, leger, kommunale tjenester Røros kommune, Røros. 5.11.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Tidlig Inn Dag 3: Å bli trygg på å spørre om psykiske vansker i svangerskap og barseltid. Opplæring i å kartlegge og bruk av støttesamtale. Arr.: KORUS. Kurs for jordmødre, helsesøstre, leger, kommunale tjenester i Ytre Namdal, Kolvereid 12.3.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Tilknytning, samspill og samarbeid rundt barnet. "Ruskonferansen" for ansatte i Trondheim kommune og ved St. Olavs Hospital, 1.12.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Tilknytning som grunnlag for forståelse og tiltak i barnevernet. Arr.: RKBU Midt-Norge. Seminar for ansatte i kommunalt barnevern i Møre og Romsdal, Ålesund 25-26.2.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Tilknytningsfremmende arbeid i barnehagen. Arr.: RKBU Midt-Norge. Fagdag for barnehageansatte. Trondheim 16.11.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Tilknytningsfremmende arbeid i barnehagen. Arr.: RKBU Midt-Norge. Kurs for ansatte i barnehagene. Trondheim 20.5.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Trygghets sirkelen (Circle of security)-metodeopplæring. Arr.: RBUP Øst Sør. Opplæring i metoden COS. Oslo 19.10.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Trygghetssirkelen- med fokus på barnets behov. Hvordan bruke trygghetssirkelen i møte med foreldre på helsestasjonen? Arr.: Trondheim kommune. Fagdag for jordmødre og helsesøstre i Trondheim kommune. Trondheim 6.3.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti; Lindberg, Astri; Drozd, Filip.

Circle of Security: Making plans for future development and implementation in Norway using strengths-weaknesses-opportunities-threats (SWOT) analysis. Arr.: 7th International Attachment Conference, New York, 6-8.8.2015. NTNU, RBUP-ØS.

Sund, Anne Mari.

Barn med internaliserende vansker - hva kan skolen gjøre? TIM seminar Åsvang skole, 17.9.2015. NTNU, STO.

Sund, Anne Mari.

Om TIM studien. Foreldremøte Hårstad skole, 17.3.2015. NTNU, STO.

Sund, Anne Mari.

Om TIM studien. Foreldremøte Høyeggen skole, Melhus, 23.3.2015. NTNU, STO.

Sund, Anne Mari.

Tim studien- tidlig intervensjon hos barn med internaliserte vansker - hva kan skolen gjøre? Faglig seminar for lærere, Byåsen skole, Trondheim 11.3.2015. NTNU, STO.

Sund, Anne Mari.

Tim studien- tidlig intervensjon hos barn med internaliserte vansker - hva kan skolen gjøre? Seminar for lærere, Ranheim skole,

Trondheim 26.3.2015. NTNU, STO.

Sund, Anne Mari; Neumer, Simon-Peter; Martinsen, Kristin Dagmar; Holen, Solveig; Adolfsen, Frode; Patras, Joshua; Rasmussen, Lene-Mari Potulski.
TIM studien. Arr.: BUP-Sør-Trøndelag, BUP
Fagdag 27.11.2015. NTNU, RBUP-ØS, UiO, UiT.

Søndenaa, Erik; Wangsholm, Marit.
Helvetes vedtak. Arr.: St. Olavs Hospital, Kriminalomsorg, NFU, KRUS. Fagkonferanse Hell 4.-5.11.2015. STO, NTNU.

Tjelflaat, Torill.
Child Poverty and Children's Rights. Ethics of Non-Exclusion, Inter University Centre (IUC), School of Social Work, Dubrovnik 21.-25.9.2015. NTNU.

Tjelflaat, Torill.
Children of the World - State of Art. Ethics of Non-Exclusion. Inter University Centre (IUC) School of Social Work, Dubrovnik 21.-25.9.2015. NTNU.

Ulset, Gro.
Faglig tilnærming til sikkerhetsarbeidet og den faglige anbefalingen. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets ekspertgruppe "Trygghet og sikkerhet i barneverninstitusjoner". Bufdir, Oslo 17.2.2015. NTNU.

Ulset, Gro.
Når de bruker tvang, da føler du deg ikke trygg. Institusjonsplasserte ungdommers oppfatninger av tvang og tvangsprotokoll - om trygghet og forklaringsarbeid. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets ekspertgruppe - trygghet og sikkerhet i barneverninstitusjon. Bufdir, Oslo 30.4.2015. NTNU.

Undheim, Anne Mari.
Asperger syndrom. Fagdag for lærere i Relasjonsprosjektet. 3.9.2015. NTNU.

Undheim, Anne Mari.
Internale vansker - problemer i skolen. Fagdag for lærere i Relasjonsprosjektet. 3.9.2015. NTNU.

Undheim, Anne Mari.
Internale vansker-utfordringer i skolen. Kurs for lærere i Trondheim. 22.1.2015. NTNU.

Undheim, Anne Mari.
Lærer elev relasjon- teoretisk grunnlag. Fagdag for lærere i forskningsprosjekt. 1.6.2015. NTNU.

Undheim, Anne Mari.
Opplæringsprogram for økt kunnskap om psykisk helse blant ansatte i barnevernsinstitusjoner. Sluttkonferanse for forskningsprosjektet "Psykisk helse hos barn og unge i barnevernsinstitusjoner". 20.11.2015. NTNU.

Undheim, Anne Mari.
Opplæringsprogram i psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitusjon. Møte i Bufdir. 18.8.2015. NTNU.

Undheim, Anne Mari; Kayed, Nanna Sønnichsen.
Presentasjon av prosjektskisse - opplæringsprogram psykisk helse. Bufdir møte 18.8.2015. NTNU.

Populærvitenskapelige bidrag

Bania, Elisabeth Valmyr; Kvernmo, Siv; Jørum, Frode.
Hva påvirker ungdommens utdanningsplaner? Informasjonsmateriale (Nettside RKBU Midt-Norge) - NTNU, UiT.

Drugli, May Britt.
Advarer mot foreldres barnehageshopping. klikk.no [Internett] 9.9.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Barn bør få sove i sin egen seng. Telemarksavisa [Avis] 21.10.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Barn bør få sove i sin egen seng. Fædrelandsvennen [Avis] 20.10.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Barn bør ikke sove borte før de har fylt 4 år. VG, Familie [Internett] 30.12.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Barna burde få sove hjemme i egen seng. vg.no [Internett] 20.10.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Barna burde få sove hjemme i egen seng. VG [Avis] 20.10.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Barnas arbeid. nrk.troms.no [Internett] 24.10.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Det er en god start på dagen. nrk.no [Internett] 23.8.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Det er helt uforsvarlige tilstander i barnehagen. Nytt i Uka [Avis] 24.6.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Dyrk også deg selv, ikke bare barna. Stavan-ger aftenblad [Avis] 6.2.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Fem tips til førsteklasingens foreldre. nrk.no [Internett] 15.8.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Foreldre bør ofre feriedager. nrk.no [Internett] 3.8.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
God pedagogikk og praksis for de yngste. Statpedmagasinet, nr. 3. 2015 [Internett] 1.11.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Gode lærer-elev relasjoner. Utdanningsnytt [Fagblad] 5.6.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Gode relasjoner fremmer motivasjon for læring. barnehage.no [Internett] 27.5.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Gode relasjoner fremmer motivasjon for læring. barnehage.no [Internett] 27.5.2015. HIHM, NTNU.

Drugli, May Britt.
Hva er en god barnehage for de minste? Første Steg [Fagblad] 1.12.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Med et positivt blick på seg selv. Barnevakten - medlemsblad [Fagblad] 1.6.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Med et positivt blick på seg selv. barnevakten.no [Internett] 1.6.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Nei, pappa skal legge meg! klikk.no [Internett] 23.4.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Små barn etterlates i lekebutikken. Norgessglasset, P1, NRK [Radio] 1.12.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Små barns tilvenning til barnehagen. Søndagsåpent, P1, NRK [Radio] 2.8.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Sosiale medier kan styrke selvbildet. barnevakten.no [Internett] 24.6.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Stressa i barnehagen? Kvinner & Familie [Tidsskrift] 16.2.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Stresset av voksenstyrte aktiviteter. VG [Avis] 7.6.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Stresset av voksnes aktiviteter. VG Søndag [Avis] 7.6.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Ti tips til skolestarten. adressa.no [Internett] 17.8.2015, NTNU.

Drugli, May Britt.
Tre dager med tilvenning er ikke nok. barnehage.no [Internett] 4.8.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Tre dagers tilvenning er ikke nok. Her og nå, P1, NRK [Radio] 3.8.2015. NTNU.

Drugli, May Britt.
Vi er helt avhengige av barnepass på kvelden. klikk.no [Internett] 20.11.2015. NTNU.

Jørum, Frode.
Sosial angst - vanligere enn du tror (blogg) - NTNU.

Kaasbøll, Jannike.

Foreldres kroniske smerte og aspekter av psykisk helse hos ungdom - HUNT-studien. BestPractice Smerte 2015. Volum 16. s. 18-19. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Barnevernsbarn-rapport: Tre av fire har psykisk diagnose. iTromsø.no [Internett] 23.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Barnevernsbarn-rapport: Tre av fire har psykisk diagnose. Bømlo-Nytt [Avis] 24.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Barnevernsbarn får ikkje den helsehjelpa dei har krav på. NRK [Radio] 23.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

En kasteball i systemet. Journalen.hioa.no [Internett] 30.4.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Høy andel barn og ungdom med psykiske lidelser i barnevernsinstitusjoner. forebygging.no [Internett] 24.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Institusjonsbarn: 3 av 4 psykisk syke. Universitetsavisa [Avis] 23.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Ny rapport om barnevernsbarn: 3 av 4 har alvorlig psykisk lidelse. VG [Avis] 23.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Sjokkerende barnevernsrapport: Tilbudet har ikke vært godt nok. vg.no [Internett] 24.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Sliter med psykisk helse. Dagsavisen [Avis] 24.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Styrker det psykiske helsetilbudet i barnevernsinstitusjoner. regjeringen.no [Internett] 26.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Three out of four institutionalized children are severely mentally ill. ScienceNordic.com [Internett] 7.4.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Tre av fire barnevernsbarn slit psykisk. Framtida.no [Internett] 24.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Tre av fire har psykisk diagnose. Nordlys [Avis] 24.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Tre av fire institusjonsbarn er alvorlig psykisk syke. forskning.no [Internett] 23.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Tre av fire sliter psykisk. vg.no [Internett] 23.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

Unge på institusjoner trenger mer hjelp. Adressa [Avis] 23.3.2015. NTNU.

Kayed, Nanna Sønnichsen.

3 av 4 barn og ungdommer på barnevernsinstitusjon har psykiske lidelser. Bufetat [Internett] 23.3.2015. NTNU.

Klingenberg, Mathias; Agerup, Tea.

Hvordan har mammaen og pappaen din det? Psykopp Nytt, Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning [Fagblad] 2.6.2015. NTNU.

Lydersen, Stian.

Bannlysning, bruk eller misbruk av p-verdier innen anvendt forskning? (Leserinnlegg) Tilfeldig gang 2015. Volum 32.(1) s. 3-4. NTNU.

Ranøyen, Ingunn.

Livet som stipendiat - et tilbakeblikk. [blogg] 11.5.2015. NTNU.

Ranøyen, Ingunn.

Sosial angst, vanligere enn du tror. Ungdommens forskernatt. Presentasjon 25.9.2015. NTNU.

Ranøyen, Ingunn; Jørum, Frode.

En av fire har symptomer på sosial angst. NRK Trøndelag Radio [Radio] 1.10.2015. NTNU.

Rimehaug, Tormod.

Vær nysgjerrig på barnets tilknytning og relasjoner. BarnsBeste fagblogg 7.4.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Barn har det sjelden bedre enn sine foreldre [Intervju]. www.napha.no [Internett] 18.11.2015. NTNU.

Sandnes, Kjersti.

Snakk med barna om det som er skjedd. Adresseavisen, adressa.no [Avis] 4.12.2015. NTNU.

Skokauskas, Norbert.

Consortium on child and adolescent psychiatry in the Far East. The IACAPAP Bulletin 2015. NTNU.

Stenseng, Frode.

ADHD Impedes Social Relationships Early in Life. www.newsmax.com [Internett] 16.12.2015. NTNU.

Stenseng, Frode.

ADHD May Hamper Social Relationships Early in Life. www.helthday.com [Internett] 16.12.2015. NTNU.

Stenseng, Frode.

Children's ADHD Symptoms and Peer Relationships Influence Each Other Over Time. www.srcd.org [Internett] 16.12.2015. NTNU.

Stenseng, Frode.

Kids' ADHD Symptoms Affect Peer Relationships & Vice Versa. www.psychcentral.com [Internett] 31.12.2015. NTNU.

Stenseng, Frode.

Venneløse barn kan bli sinte. Adresseavisen [Avis] 9.5.2015. NTNU.

Tunstrøm, Stine; Rimehaug, Tormod.

Flere tusen menn får fødselsdepresjoner. KK.no [Tidsskrift] Intervju 18.5.2015. NTNU.

Weidle, Bernhard; Hanger, Mari Rian.

Kognitiv terapi svært effektivt mot tvangslidelser hos barn. http://www.dagensmedisin.no/nyheter/ [Internett] 14.1.2015. NTNU.

Regionalt kunnskapssenter
for barn og unge
- Psykisk helse og barnevern

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge
– Psykisk helse og barnevern
RKBU Midt-Norge

E-post: rkbu@medisin.ntnu.no
Telefon: +47 73 55 15 00

Besøksadresse: Klostergata 46, Trondheim

Postadresse:
NTNU, Det medisinske fakultet
Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU)
P.b. 8905, MTFS
7491 Trondheim

Layout: Frode Jørum

Foto: Frode Jørum

ntnu.no/rkbu
facebook.com/rkbumidt